

**Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!**

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

(USPS 024100)

Vol. 97 — No. 43

AMERICAN HOME DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERISKA DOMOVINA, NOVEMBER 2, 1995

ISSN Number 0164-68X

50c

Slovenian Cultural Gardens to organize

The first gathering of those interested in the Slovenian Cultural Gardens was held on Thursday, Oct. 19 in the Slovenian National Home, St. Clair. The meeting was very productive. The overall interest and concern of those who attended indicated, through a consensus, that an organization should be formed.

An organizational meeting will be held on Thursday, Nov. 30th at 7 p.m. in St. Mary's School Cafeteria, 15519 Holmes Ave. in Cleveland.

The purpose of the meeting

will be the formation of a committee to design the structure, name, and bylaws of a new and permanent organization, made up of representatives of our Slovenian community, who will attend to the restoration and on-going maintenance of the Slovenian Garden.

I would like to stress the importance of this meeting. We Slovenians have a unique opportunity, provided to us by the City of Cleveland, to recreate a perpetual monument to our rich cultural Slovenian heritage.

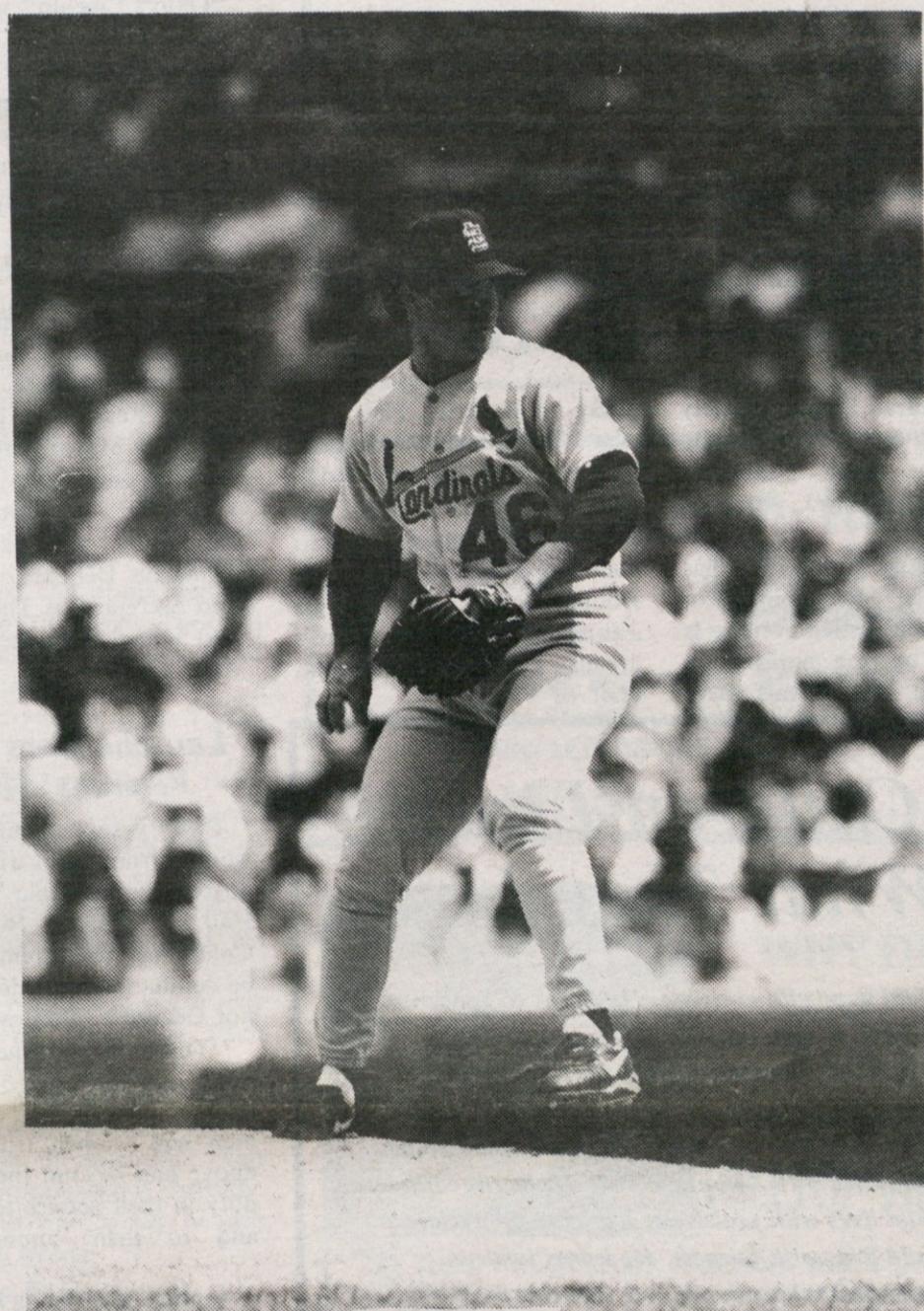
—Gene Drobnič

Author Mara Cerar Hull with author Alojz Rebula, recipient of the Slovenian Preseren Literary Prize for 1995, at the introduction of her first book, *Poletje molka*, in June this year in Ljubljana. Mara Cerar Hull wrote the book in English a couple of years ago and last year, with encouragement from Mladika magazine in Trieste, editor Mr. Marij Maver, where in 1992 she received first prize in a literary contest, rewrote it in the Slovenian language. The book was published by Mohorjeva družba Celje/Ljubljana and is available in bookstores in Ljubljana. Later this year it should also be available in the United States. Mara is at this time seeking an American publisher for her English version, titled "Summer of Silence."

At the introduction of books by Mara Cerar Hull, Ludve Potokar, and Marko Kremzar last June in Skofovih zavodih in Ljubljana: second from left, France Pibernik, poet Zorko Simic, author Alojz Rebula with spouse and writer Zora Tavcar, Mara Cerar Hull and her husband Gary Hull.

Mark Petkovsek

Slovenian Connections:

Mark Petkovsek John Smoltz

(From a WELW
radio interview)

by TONY PETKOVSEK

Professional baseball player Mark Petkovsek of Beaumont, Texas went to the University of Texas and graduated in 1987.

He initially signed with the Texas Rangers and worked his way up through their system and briefly was in the big leagues already in 1991. He then went to Pittsburgh in 1993 and in 1994 was in the Tucson Triple A League bouncing back to the St. Louis Cardinals where Petkovsek claimed, in 1995, that being "in the right spot at the right time was really the case this year."

The 29-year-old pitcher is the youngest of eight children with most of the family settled in the Beaumont region and some in Louisiana.

The name pronunciation is more like Petkovsek with kind of a Southern flavor, or

should we say Texas flavor. Mark said the correct pronunciation of the name has been somewhat of a problem and has told everyone he's associated with that "you can call me however you want; just call me!"

He knew the real Slovenian pronunciation was Petkovšek since his 67-yr-old dad had done a lot of research. He claims his great-grandfather immigrated from Ljubljana. The family gets the *American Home* newspaper and keeps up on what's happening in the Slovenian world. Avid baseball fan Bill Tofant has written about him in the past.

About the World Series in Cleveland, he said, the Indians and the city certainly deserved it since there have been some tough times in the past. He also talked about our new baseball park and said it really must be exciting for us. He didn't offer any real predic-

tions on the Series outcome but that he was favoring Cleveland.

We concluded our phone interview promising to keep in touch in the future. It certainly would be interesting to trace our roots in Slovenia to find out if somehow we are related.

It was also interesting to note during the recent World Series, that according to Steve Valencic, John Smoltz, the pitcher with the Atlanta Braves, is also Slovenian. His family hails from the Minnesota Iron Range, having their origins in Ribnica, Slovenia. A great uncle, Frankie Smoltz, according to Minnesota Polka Priest, Frank Perkovich, had a polka band and was considered "Polka King of the Iron Range" and was recognized at the Iron World Hall of Fame in Chisholm.

Slovenian Hoe-Down. Matt Grdadolnik, right and Marjan Malovrh play their accordion music along the countryside of St. Jošt, Slovenia. The guitar player at left was ordained a priest a week after this photo was taken. The group calls themselves "Igra pri Čukih."

(Photo by Stani Grdadolnik)

Jadran invites everyone to 75th Anniversary concert

The Jadran Singing Society is inviting one and all to help celebrate their Diamond Jubilee — yes 75 years of existence.

The music committee has planned an entertaining program and a festive evening is planned by the anniversary committee. All of this takes

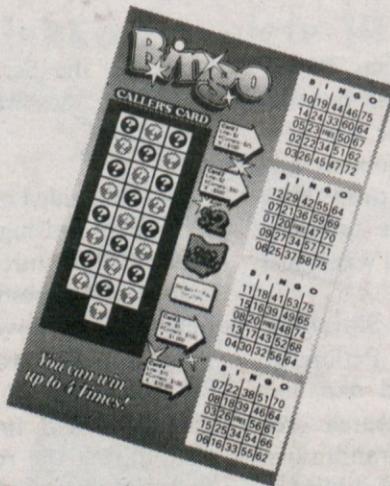
place on Saturday, Nov. 11 at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd.

The cost of tickets is \$17 and are available from any Jadran member, or by calling Dolores Dobida at 951-1694, Angie Zabjek at 531-3979. Tickets are also available at the Polka Hall of Fame.

Children Learn What They Live

If a child lives with criticism. He learns to condemn.
If a child lives with hostility. He learns to fight.
If a child lives with ridicule. He learns to be shy.
If a child lives with shame. He learns to feel guilty.
If a child lives with tolerance. He learns to be patient.
If a child lives with encouragement. He learns confidence.
If a child lives with praise. He learns to appreciate.
If a child lives with fairness. He learns justice.
If a child lives with security. He learns to have faith.
If a child lives with approval. He learns to like himself.
If a child lives with acceptance and friendship.
He learns to find love in the world.

If you can spare 10 minutes,
We can spare \$10,000!

Play **Bingo** from the Ohio Lottery

Imagine winning \$10,000 in just 10 short minutes! It's possible with the Ohio Lottery Bingo Game. On each \$2 ticket, you get four Bingo cards and four chances to win — up to \$10,000! So play Bingo at your favorite Lottery retailer. And with luck, you could come out with \$10,000 to spare!

JOIN IN THE WINNING

Lottery players are subject to Ohio laws and Commission regulations. For further information, call the Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Euclid honors Frank Lausche

Senator Frank J. Lausche was remembered with a Proclamation from the City of Euclid on Monday evening, Oct. 16.

The Proclamation was given at a regular Euclid City Council meeting at 7 p.m. in the Council Chambers at the start of the meeting.

A resolution of commemoration in honor of "Ohio's Lincoln" was read in its entirety by its originator Councilman Bill Cervenik. (Bill's parents met through their association with Lausche.) The commemoration notes that Lausche was born 100 years ago and outlines his numerous prestigious political achievements and his association with Euclid and various organizations there.

The Resolution was sponsored by Mayor David Lynch and the entire City of Euclid Council. Accepting the Resolution was James and Madeline Debevec, President and Secretary of The Frances and Jane S. Lausche Foundation.

Lausche Goes Into Veterans' Hall

Twenty-seven men and women from Ohio will be inducted into the Ohio Veterans Hall of Fame on Nov. 2 in Columbus. The ceremony will be conducted by Ohio Governor George V. Voinovich.

"There are none more deserving of honor than military veterans and these 27 men and women truly went above and beyond the call of duty in their service to others and to their communities,

Among those being honored is **Frank J. Lausche** of Cleveland: An Army World War I veteran Lausche later served as a Municipal Court and Common Pleas judge, and then as Cleveland mayor from 1941 to 1944 and governor from 1945 to 1947 and 1949 to 1957. He also served as a U.S. senator from 1957 to 1968.

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

Guess what's on the "mind" of this Slovenian "ZABA" and win 2 Big Macs!

(Please send your answers to the editor of AD who will pick the best entry, based on originality and Slovenian connection)

RETAIN JUDGE CRAIG S. COBB CLEVELAND MUNICIPAL COURT

Tough on Crime! -- Tough on Criminals!

- EXPERIENCED AND ENDORSED -

Cleveland Plain Dealer

"A worthy choice ... and should be retained"

Sun Newspapers

"A fine addition to the court ...

earning him our support"

Cleveland & Cuyahoga Cty. Bar Associations

"Highly Recommended"

Citizens Leagues' "Preferred Candidate"

Cuyahoga Women's Political Caucus

Polish American Inc.; Polish American Congress

C.A.M.E.O.

Gov. George V. Voinovich, and many others

Vote Nov. 7th to Keep Judge Cobb on the job

Committee to Retain Judge Cobb T. Dunn, Treas., 2641 East 126 Street, 44120

If You Purchased a New 1995 or 1996 Car...

If your interest rate is higher than
8.75%

FIXED ANNUAL PERCENTAGE RATE

We Can Save You Money!

If Your Present Rate Is:

You Save:

9.50% \$328.20

10.50% \$771.00

11.00% \$994.80

Based on a 60 month loan of \$15,000.

(Your car must have been purchased within the last 90 days)

• 60 Month Term • No Processing Fee • Fast Service

The 8.75% APR is based on a \$15,000 loan with 60 monthly payments of \$309.56 with autodebit from Metropolitan checking or statement savings. Rate subject to change without notice.

Bainbridge 543-2336
Chardon 286-3800
Chesterland 729-0400
Cleveland 486-4100

Cleveland Hts. 371-2000
Euclid 731-8865
Mayfield Hts. 461-3990
Mentor 974-3030
Pepper Pike 831-8800
Shaker Hts. 752-4141
South Euclid 291-2800
Willoughby Hills 944-3400

METROPOLITAN
SAVINGS BANK
METROPOLITAN SAVINGS BANK OF CLEVELAND

Scotland, England, Wales, Northern Ireland

by RAY PROSTOR
(Former Euclid hockey player)

(Continued from last week)

National Geographic magazine had a very informative article on the changes that took place from the old and new fencing in the British Isles. So far the British countries we have visited reminded us of Washington and Oregon: the green, lush, mist, rain, dampness, overcast. If one looks at a globe to see how far north the British Isles are, especially Scotland and North Ireland, about the 55th parallel which crosses the Hudson Bay in Canada and Sitka, Alaska in North America. The gulf stream keeps the climate somewhat mild. The same with the Japanese current.

Another stop was the world famous St. Andrews Golf Course where the game of golf got started in the early 1700s. It was a thrill to be there in person after seeing it on television so many times, but to be truthful, our Opal Creek Country Club in the beautiful Red Rocks far surpasses St Andrews. We had seen other courses on our tour and its ditto for all. As far as playing the course and comparing it with the ones between Phoenix and Palm Springs, California, it's no contest as far as beautiful location. Ours is much better.

The surrounding hillsides were covered with color, rust-roseay heather in bloom along with a great project by the government restoration of Scottish Pine Trees, a wonderful sight of solid green. There were flowers in bloom everywhere. Each town and burg has colorful window flower boxes and large beautiful public flower displays for the people to enjoy; and all were very well manicured.

The roads and highways are all clear of any trash, but in the big cities trash was very noticeable, wall-to-wall with people, and that brings the trash. Carry-out food, or as they say "Carry Away" is more common along with McDonald's and Burger King. They are catching on fast, the American tradition including sidewalk litter.

Lacking in Great Britain compared to Europe is the backyard gardens with the

home grown veggies etc. The question was asked, "Why not in Britain," the answer was "short growing season." But flowers and shrubbery are robust.

We had a little time on our own, but took advantage of any free time to visit local markets, vegetable, fruit, bakeries, meat, drugs, etc. A far cry from even our small town of Sedonia. Driving home from Phoenix on our trip we stopped in Camp Verde Super Market to pick up a few items and I made a special point to tell the produce, meat and bakery managers, we just arrived from Great Britain and you have in this store more produce, meat, fish and bakery products than in the five British countries we visited. We Americans, rich or poor, don't realize and appreciate what we have and how inexpensive everything is compared to the British countries.

When we cashed a \$50 travelers check, in turn we received 29 pounds. If that isn't bad enough, anything you bought was so very expensive, coffee and a crumpet or scone cost 2 pounds and 25 shillings, which would equal about \$3.55 American money. No refills on the 6 oz. cup of coffee. A pint of draft beer is 1 pound, 80 shillings, about \$2.80. This is in a local pub.

In general, the food on a scale of 1-10 was about a 5. Full breakfasts every morning, usually buffet style, cereal, bacon, eggs, sausage, canned

fruit, juice, toast and various breads. Nowhere equal to our stateside offerings. But one has to realize you are in a different country with different tastes and traditions. We were surprised very little fish was offered. For lunch or dinner Salmon was king, then cod, beef, pork, chicken and lamb in that order were offered. None of it compared to stateside quality and taste. We didn't see any veal on the menus. In Scotland we had a taste of Haggis made from various innards, lamb, suet, onions, and oatmeal stuffed in a lamb's stomach. It was similar to some of the European cold cuts, the taste was satisfying enough.

Afternoon coffee and tea was very traditional. Stateside we call it a "coffee break."

Edinburgh was a very interesting city with a tour of castles, Holyrood Palace and a great evening of entertainment, Highland dancers, bagpipers and drums and the ceremony of Haggis. The food and wine was very good and all included.

On to Moffat at the Tartan Tweed Center and a visit to England's Lake District, finest of England's national parks, visit to the historic country town on the River Dee and the Roman Ruins and the famous two-tiered palaces called the "Rows".

Into North Wales and over the scenic Horseshoe Pass. Now it's across Britania Bridge to the Isle of Anglesey for a tongue-twisting city of "Llanfairphillgwylly." Our guide pronounced it perfectly, but who was to say he was right or wrong.

(To Be Continued)

Interpreter Needed

to translate letters and documents for Slovenian - American businessmen.

Call Walter Ambrosch at (703) 749-6932
or write
AMBROSCH INTERNATIONAL
RR 2, Box 311, Troy, PA 16947

*****

BUSINESS OPPORTUNITY

Seeking success minded individual for business expansion project in SLOVENIA. Contact Walter Ambrosch of AMBROSCH INTERNATIONAL (703) 749-6932

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

EAST 200 SUNOCO

481-5822

470 E. 200 ST.
MON-FRI 6 AM-11 PM
SAT 7 AM-11 PM
SUN 9 AM-8 PM

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

EUCLID TRAVEL

BIG BAND WORLD WAR II

vacation on the *Mississippi Queen*

August 18, 1996

From \$1299.00*

*plus port tax&optional insurance

216-261-1050

22078 Lakeshore Boulevard → Euclid Ohio → 44123

216-261-1050 → FAX 216-261-1054

Dr. Zenon A. Klos
531-7700
Emergencies

Dental Insurance Accepted
Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St. (between Shore Carpet & Fun Services)

**WHY DID I
WAIT SO
LONG...
TO MOVE TO
HILLTOP VILLAGE?**

"We enjoy the delicious, nutritious meals while dining with other residents. But the best part is we don't have the worry about cooking or cleaning up!"

The Rankin sisters

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132

261-8383

Fill out form below and mail to **HILLTOP VILLAGE**

Please send me information and a brochure.

Name: _____

Address: _____

City: _____

State: _____

Zip: _____

Phone No.: _____

"Our Family Has Been Here to Serve You Since 1903"

— Serving Slovenian Families for 90 Years. —

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.
Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber—Funeral Director

Preplanned Funeral Arrangements Available

Facilities Available Throughout Northeast Ohio

Sputnik Signal Captured for Radio

by Chuck Crouse

KANE, Pa. — Radio people who routinely receive material via satellite feeds may be interested in the story relating the first time a radio station in the United States picked up audio from a satellite. It involved what was then high-tech, plus a lot of luck.

The Soviet Union launched Sputnik I on Oct. 4, 1957. The satellite itself was primitive by today's standards, and the beep... beep... beep signal it transmitted contained no data. But it sent shock waves throughout the Western World.

WERE-AM-FM in Cleveland was in the habit of transmitting public affairs broadcasts over its otherwise underutilized FM signal. The station had arranged to broadcast an important United Nations debate by installing a program line to the home of one of its engineers.

The engineer, Joe Zelle, was an accomplished ham operator (W8FAZ) and could easily pick up the shortwave transmissions of United Nations Radio.

Zelle is also the son of Slovenian-born parents, and is fluent in a number of Eastern

European languages, including Russian.

In the hours after Sputnik I went into orbit, Soviet news reports to the West were very sparse, and contained little information other than that the satellite was transmitting signals from orbit. Zelle learned of the launch through his sister, who had heard of it on a radio newscast.

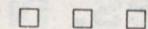
Swinging into action, Zelle tuned to Radio Moscow, and heard a broadcast that specified the frequency being used by the satellite. He then tuned to that frequency, and found the satellite's beeps

coming in loud and clear. Then he connected the output of his shortwave receiver to the broadcast line to the station and telephoned the WERE control room, only to find that the line had been disconnected.

So Zelle rushed a tape of the beeps to the studio, arriving around midnight. Newsman Ken Courtright wasted no time in putting the signal on the air.

Because no other station — or network, for that matter — had precisely that collection of capabilities, WERE had an exclusive. But in the intervening 38 years, much of what was

considered esoteric at the time has become part of the workday world of radio broadcasters.

The author was on the engineering staff of WERE at the time of the event described. He now owns WLMI(FM) Kane, Pa.

Goulash Dinner

A goulash/polenta dinner, sponsored by Saint Mary (Coll.) Holy Name Society will be held in the school cafeteria on Saturday, Nov. 4.

Donation is \$5. Serving begins at 6 p.m. Tickets may be purchased from Holy Name members or in the rectory.

Cement Finisher

Full Time
Experienced
Residential
338-7627

If no ans. leave message.

Coming Events

Saturday, Nov. 4

Glasbena Matica Concert at Slovenian National Home, St. Clair. 6 p.m. dinner followed by concert. Tickets \$15 may be obtained by calling 946-0002.

Saturday, Nov. 11

Jadran 75th celebration. Cook: Sophie Mazi; music: Don Wojtila Orchestra.

Saturday, Nov. 11

Belokranski Klub "Martnovanje" Dinner-Dance, 6 p.m. at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. Music by Alpine Sextet.

Sunday, Nov. 12

The Newburgh/Maple Hts. Pensioners Club Annual Dinner Dance at E. 80th St. Slovenian National Home. For tickets call 662-9064 or 663-6957.

Sunday, Nov. 12

Senator Frank J. Lausche centennial of birth observance at St. Vitus Church and hall.

Sunday, Nov. 12

Holiday Concert and Dance, Slovenian Junior Chorus, 3 p.m. at Slovenian Society Home, Euclid; music by Sumrada Orchestra.

Saturday, Sunday, Nov. 18, 19
Grand Opening and Dedication of Slovenian Cultural Center in Lemont, IL.

Saturday, Nov. 18

Slomšek Circle bus pilgrimage to Lemont. Reservations call 531-8982; 481-3762; or 391-6547.

Saturday, November 18

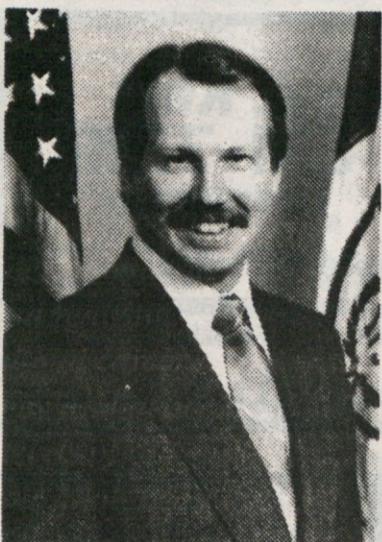
Fantje na Vasi Concert, St. Clair Slovenian National Home.

Saturday, Dec. 9

St. Mary's Slovenian School St. Nicholas program in evening at school auditorium.

Sunday, Dec. 10

Danica Lodge 34 annual meeting, 10 a.m. in Slovenian National Home, 5050 Stanley Ave.

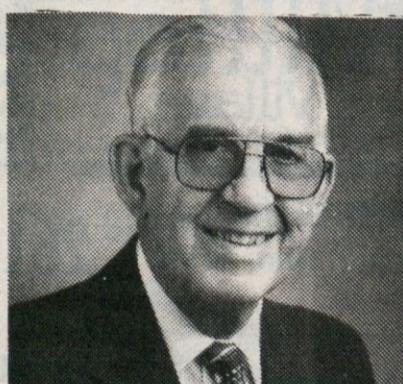

ELECT
RAY
PIANKA
JUDGE

CLEVELAND MUNICIPAL HOUSING COURT

Paid for by Ray Pianka for Housing Court Judge Committee,
Co-chairs: Mercedes Cotner and Artha Woods. Treasurer: Geraldine H. Burns, 6405 Franklin Blvd., Cleveland, OH 44102.

MORT O'RYAN KNOWS HOW BUSINESS WORKS MORT O'RYAN KNOWS CITY GOVERNMENT

His Business Experience Includes:

- ✓ Administration
- ✓ Personnel Management
- ✓ Office Management
- ✓ Public Relations
- ✓ Planning
- ✓ Budgeting

VOLUNTEER SERVICE

MORT O'RYAN STRONGLY SUPPORTS CITIZEN INVOLVEMENT.

He has given countless hours of time, effort and leadership to his community.

His volunteer service has included:

- Recreation Commission
- Community Days Committee
- Two Charter Review Commissions
- Bicentennial Committee

- ✓ Scholarships for graduating Willoughby Hills seniors

AS MAYOR MORT O'RYAN WILL...

- ✓ Re-Establish regular full-time business hours for the Mayor's office and will be accessible to citizens.
- ✓ Return to operating within the city's annual budget and a pay-as-you-go policy of handling city business.
- ✓ Reinstate distribution of the Annual Mayor's Report to residents.
- ✓ Resist the continuing assaults on Willoughby Hills one-acre zoning.
- ✓ Restore dignity and a positive atmosphere to the Mayor's Office, and encourage respect and cooperation in working with City Council.
- ✓ Reinforce solid city programs with Police, Fire and Service Departments.
- ✓ Regain Willoughby Hills' previous notable reputation as a desirable place in which to live and conduct business.
- ✓ Renew the spirit of volunteerism among Willoughby Hills' residents.

**Mort
O'RYAN**
For Mayor
Willoughby Hills
Bring Price Back to Willoughby Hills

Slovenia tops in Minuteman competition

European Stars & Stripes
MITTENWALD, Germany
(S&S) — Top honors in this year's 17th International Minuteman Competition were awarded to a **Slovenian Special Forces team**, according to a statement by the 7th U.S. Army Reserve Command.

Forty-seven five-member teams from 22 nations — including former Warsaw Pact countries — participated in the recent one-day competition hosted by the 7th Army Reserve Comd.

The event included four contests using U.S. weaponry, including the M16A2 rifle, 9mm pistol hand-grenade simulator and the Multiple-Integrated Laser Engagement System.

"There are several objectives of the IMC," Col Roger L. Brantigan, commander of the 7th ARCOM said in the statement. "It provides an opportunity for military forces from different nations to learn more about each other's organizations. It allows NATO allies, as well as Partnership for Peace nations, to

learn about and become familiar with U.S. Army weapons."

Awards were presented during a formal banquet following the events, including the presentation of the Best Team Combined Award to the Slovenians.

Other winners included:

- Best Individual Rifle — 1st: Lt. Dorin Voicu from Romania; 2nd Place: **Sgt. Janez Mrkun from Slovenia.**

- Best Individual Combined — 1st Place: 1st Lt. Per Morup Jakobsen from Denmark; Air Force Capt. Robert Jonchkeere from Belgium; 3rd Place, **Sgt. Janez Mrkun from Slovenia.**

- Best Team Pistol — 1st Place, Poland; 2nd Place: **Slovenia;** 3rd Place, Czech Republic.

- Best Team Grenade — 1st Place, **Slovenia;** 2nd Place, Denmark; 3rd Place, VBK 47 Germany.

- Best Team Patrol — 1st Place, RK Numberg, Germany; 2nd Place, Germany; 3rd Place: **Slovenia.**

- Best Team Combined — **1st Place: Slovenia;** 2nd Place,

Poland; 3rd Place, KRO Brugge, Belgium.

Thanks to Ernest A. Ryavec from Santa Monica, Calif., for submitting this interesting bit of news about Slovenian people and their military prowess.

Monreal Funeral Home

1892-1992
"A Century of Service"

William Monreal
Funeral Director

35400 Vine St.
Eastlake, Ohio 44095
(216) 951-1220

FOR SOUND FINANCES

Paul Oyaski

"During my 18 years of service to our community, I've worked hard to manage your tax dollars wisely. As Law Director, I've saved Euclid taxpayers over \$1 million with a new insurance program. I'm the only candidate that has developed a budget, managed a staff of nearly 40 people and been held responsible for actually delivering city services."

Governor George Voinovich congratulates Paul Oyaski on receiving the Ohio Municipal Attorneys Association's Award of Merit.

"To keep Euclid the 'City of Superior Services,' we must keep Euclid on a solid financial footing. Now is not the time for on-the-job training. Euclid needs a Mayor with proven experience to get the job done right!"

As MAYOR I WILL:

- Perform a comprehensive management audit using volunteer executives
- Improve financial planning by adopting multi-year budgets
- Fight for Euclid's fair share of federal and state tax dollars
- Work harder and smarter to avoid future tax increases
- Appoint an internal auditor to protect against waste and abuse
- Expand competitive bidding for city contracts

OYASKI

FOR MAYOR OF EUCLID

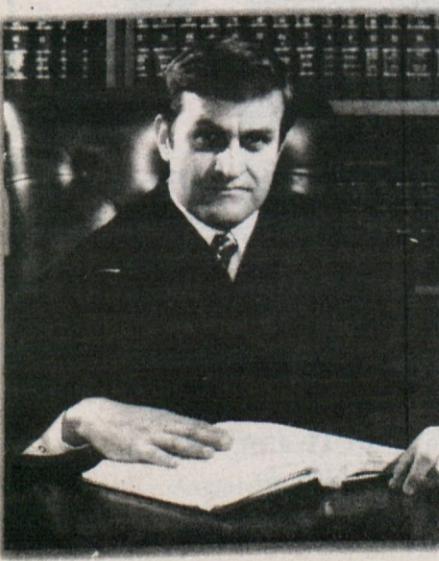
Paid for by the Oyaski for Mayor Committee: Bill Cervenik, Fay Miller & Frank Chukayne, Chairpersons, 333 Babbitt Rd., Euclid, OH 44123

I ask each person in the American-Slovenian community to vote for me Nov. 7.

REMEMBER THE JUDGES

Re-Elect Judge Edward F.
KATALINAS
Cleveland Municipal Court

We Deserve the Best!

Paid for by: Friends of Judge Katalinas Committee • Phyllis Patton, Co-chairman • 15851 Edgewood Ave., Cleveland, OH 44111.

ENDORSED BY:

- Cleveland Bar Assoc.
- Cuyahoga County Bar Assoc
- Norman Minor Bar Assoc
- Ohio Human Rights Bar Association
- Citizens League
- Cosmopolitan League
- Polish Congress

America — the Land of 'Hope'

It has often been said that America is the land of opportunity. And for more than 220 years arriving immigrants and their families have come to America for this American phenomenon.

For others, the word would be more synonymous with "hope."

Hope to start life anew. Hope to have access to avenues such as education that may not have been available to them or their children in their native homeland.

For Lojze Lovše, later to have the family name of Lausche, and Francka Milavec, Lojze's bride-to-be, America represented that hope for a new life in 1889-1891 when they would come to America and settle in Cleveland, Ohio at the address of 6121 St. Clair. In the course of time they would have 10 children born into the family. Of the ten, only six would reach adulthood.

Of these six children, one, **Frank J. Lausche**, would rise to prominence not only in Cleveland and the state of Ohio, but also on a national level to become the most visible political spokesman of Slovenian descent in the United States.

Frank J. Lausche's start in life revolved around the ever-busy two-story household that Lojze built where people would come in, stay a while, discuss many topics of interest for the newly arrived immigrants, and eventually become citizens of this great new country — America.

As a young boy, Frank's eyes and ears saw and heard many people and events that left a deep impression on him. At the same time Frank was developing as a good student,

acquiring a deep love of his heritage and Catholic faith. Like many of his contemporaries in the St. Clair area, Lausche became a pretty good baseball player.

Frank had to decide whether or not to pursue a career as a professional ball player or continue his studies and enter the field of law. Lausche chose the latter and served in public office as a judge for the Municipal and Common Pleas courts, Mayor of the City of Cleveland, Governor of Ohio, and U.S. Senator from Ohio, spanning nearly four decades of public service.

Others may write about Lausche's awesome ability as a Democrat to also attract Republican and independent voters. Or how he was the first person of Slavic descent and Catholic background to be elected as the Governor of Ohio.

These are important. But what factors dominated Lausche's life?

As the 100th anniversary of the birth of Frank J. Lausche approaches, the consistent theme that ran through his life is very basic to his origins and his love of his Slovenian heritage: integrity; honesty; diligence to the task at hand; respect for faith, culture, and other people; and the belief that education is the best preparation for life and the primary means to eliminate ignorance.

More than most of his contemporaries Lausche was well-aware of the historical link of 12 centuries of Christianity for the Slovenian people. As Lausche himself stated, Slovenian heritage is "culturally and spiritually enriching, and is adorned with a perseverance

to survive in the face of seemingly insurmountable opposition."

In reference toward governance of and by the people as a democracy Lausche was very familiar with centuries of the democratic autonomy tradition through the Installation of the Dukes of Carinthia that according to Lausche's own words, "inspired, in part, the principles of which Thomas Jefferson based the Declaration of Independence. Thus, even in their smallness, the Slovenians can claim to have a fundamentally important part in America's life and culture."

Lausche knew full well that integrity and honesty in government were the key building blocks toward accountability and acceptance for a democratic nation. Otherwise, government would become the abuser of power and source of corruption. Sadly, Lausche saw this abuse of government become a reality in some parts of Europe through the establishment of National Socialism and Communism as the very opposite of America's idea of a democracy.

In this light and regard Lausche had empathy and took the position to provide *hope* for fleeing emigres to America after World War II. In contrast to his fellow American Slovenian writer Louis Adamic, Lausche was opposed to Tito and the emerging Communist Party in the native homeland of his parents. As history has demonstrated, Lausche, in his customary pattern, stuck to his conscience and principles, and sought to help not only the Slovenian emigres and their families but many other Central and East European

Jane S. and Frank J. Lausche

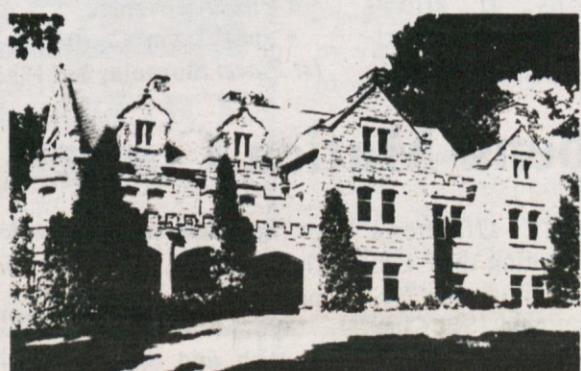
emigres to flee tyranny and give people a new start in life in America.

After nearly 90 years Lausche again dug deep into himself and about the meaning of his life. He provided the

seed money to his lifetime parish, St. Vitus, to initiate a Student Needy Fund and also established the Computer Room in the school which has subsequently been named in
(Continued on page 7)

Quiet — Serene Living for SENIOR CITIZENS

Your Parents Deserve It!

Assisted Living

Van Gorder Manor, Inc.

37819 Euclid Avenue
Willoughby, Ohio 44094
(216) 946-5213
FAX (216) 942-0244

For more information call us.
Your Administrator: Dina Magruder

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 E. 200th St.
Euclid, Ohio 44119
— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards
Domestic and Imported Beer & Wines
— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

KAREN MAUREEN MORELL

FOR JUDGE OF CLEVELAND MUNICIPAL COURT

Dear Voter,

I don't have a famous political name and I am not a politician.

During my seven years working as a Mediator and Assistant Prosecutor in Cleveland Municipal Court, I personally handled several thousand criminal cases, including hundreds of trials.

For the past three years I have run a private law practice with an emphasis on criminal defense and civil law. I have the **LEGAL EXPERIENCE**, courage and balanced perspective essential to making impartial decisions. I will be a strong and fair judge.

Vote KAREN MAUREEN MORELL, for Cleveland Municipal Court because judicial qualifications are earned in the courtroom, not on the campaign trail.

Sincerely,

Karen Maureen Morell

Paid for by Friends of Karen Maureen Morell for Judge 10616 Biddulph Rd., Brooklyn, OH 44144, Colleen Coyne-Gallagher, Treasurer.

ENDORSED BY THE CLEVELAND POLICE PATROLMAN'S ASSOC. and F.O.P. LODGE #8

Joe (Jože)
Zevnik
Licensed
Funeral
Director

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Lausche...

(Continued from page 6)

his honor.

In perhaps one of the best remarks made by Lausche about religion and life in general, he had these words to say:

"I would want people to judge me in the same light that Thomas Jefferson asked that they judge him. He said, 'My religion with my God belongs to Him and me. It's a matter of private concern. Do not judge me by my religion; judge me by my deeds and my conduct. And if you think that they have indicated a devotion to my community, my state, and my nation, then the religion by which it has been guided undoubtedly must be good'."

(For a better understanding about F.J. Lausche, refer to the book, "Ohio's Lincoln, Frank J. Lausche" written by Dr. Edward Gobetz, copyright 1985. It is available at your local library. Quotations by Lausche are from this book.)

—Stane J. Kuhar

NOTE: The 100th anniversary of the birth of the late U.S. Senator Frank J. Lausche will be observed on Sunday, Nov.

12 with an 11 a.m. Mass in St. Vitus Church followed by a 12 noon brunch/lunch in the parish auditorium. Tickets are \$10/person. Contact the parish rectory at 361-1444 for reservations. Tables of eight will be reserved. **NO** tickets will be sold at the door. Hint: Not many tickets remain.

Mass celebrant will be Bishop A. Edward Pevec. Speaker at the lunch will be Ohio Governor George V. Voinovich.

Fantje na vasi Concert

The Slovenian men's chorus Fantje na Vasi will hold its annual concert on Saturday, Nov. 18 at the St. Clair Slovenian National Home at 7 p.m.

Of special interest at this year's performance will be the premiere of the Fantje's new CD/cassette release titled "Iz Srca" (From the Heart).

Admission is \$8.00; children 13 and under are admitted free.

Reserve tickets by calling Mark Jakomin (944-6997) or Tom Slak (381-7718).

A dance and social follows the concert featuring the Alpine Sextet.

BRAND NEW '95 ACCENT

\$125 PER MO.

48 MONTH
\$995 DOWN

48 mo. closed end lease, refundable sec. dep. 1st mo. payment, \$225 bank fee & \$995 cash down or trade equivalent & assignment of rebate to dealer due on delivery. Customer responsible for excess wear & tear & mileage in excess of 55,000 miles at 15¢ per mile. No option to purchase. With approved credit. Total of Payments = 48 x Payment. Ends 10-15-95.

ED PIKE HYUNDAI
OPEN MON.-THURS til 9 PM. TUES., WED, FRI. & SAT. til 6 PM
9647 Mentor Ave., Mentor 357-7533 942-3191

'95 JETTA

10 Year/100,000 Mile
Warranty

• Air Conditioning
• Stock #063752

\$13,499

SALE ENDS 10-15-95

ED PIKE
Open Mon. & Thurs. Till 9 pm Tues., Wed, Fri. & Sat. Till 6 pm
9647 Mentor Ave., Mentor, Ohio 942-3191 • 357-7533

Crobaugh Funeral Home

22595 LAKE SHORE BLVD.
EUCLID, OHIO

Telephone 731-4259

Gregory M. Danaher
Embalmer & Funeral Director

Governor of Ohio and His Roots

Zgornje Stranje, Ljubljana, Oct. 13 — The Governor of Ohio, George V. Voinovich, this afternoon visited the village of Zgornje Stranje, near the City of Kamnik, the birthplace of his grandmother. He also met with the Prime Minister of the Slovenian Government Janez Drnovšek, the President of the Slovenian Assembly Josef Školč and Foreign Minister Zolan Thaler. The evening reception was hosted by the Mayor of Ljubljana, Dr. Dimitrij Rupel. At the conclusion of the business events, Governor Voinovich talked about his impressions at the joint news conference and the Ministry.

Among other impressions, he emphasized his delight in seeing an increase of trade between Ohio and Slovenia, which increased three times during the last few years, and that Ohio business looks favorably on joint business-trade relations with Slovenia, for the benefit of both sides.

The picture shows a young Slovenian lady in a traditional national costume serving traditional bread and local specialty paté, made with bacon/ham and spices. Picture and caption appeared in *Delo*.

"I believe in doing the
MOST with
the LEAST
amount of Your
Tax dollars"

"Strengthening &
Revitalizing
Euclid is a
TOP PRIORITY
with me."

"I will work tirelessly
to protect YOUR
property value by
Enforcing Euclid's
Housing Codes."

Meg McGARRY FOR COUNCIL WARD 2

Meg McGarry is already working for you as a part of the Center for Families and Children and the **Euclid Women's Caucus**. McGarry has contributed to the **Downtown Euclid Association**, the Euclid Development Corporation, and **Euclid's Task Force for Greater Efficiency in Government**.

Integrity, Experience, Honesty

Meg McGarry for Euclid City Council - Ward 2

Background:

Meg and her husband, Jack, have lived in Ward 2 for 20 years. They have four children, all three of her sons, Sean, Tim, and Brendan are Euclid homeowners and her daughter, Meghan, is in college.

Registered Nurse

Community Development Professional

10 years as Director of Collinwood Development Corporation

Community Service:

Chaired the Ad Hoc Committee to develop the Shore Cultural Centre

First President of the Euclid Women's Caucus

Former coordinator for the Downtown Euclid Association

Center for Families & Children, Committee member

ISAC

Endorsed by the AFL-CIO, UAW, AFSCME, and the Euclid Sun Newspapers.

"...an extensive background in leadership and community service make Meg McGarry the preferred choice... McGarry brings a knowledge not only of financial challenges facing the city, but of resources available to meet those challenges...."

Euclid Sun Journal, October 19, 1995

Honorary Co-chairs:

State Representative Ron Suster, County Auditor Timothy McCormack, Mayor David Lynch, Councilwoman Fay Miller, Eileen Garin, Dolly Luskin, Barbara Morris, Eileen O'Brien, Pat Pikus, Del Tekieli, Claire Trueman, and Jeanine Yocom.

Paid for by Friends of Meg McGarry Committee, Grafton Fanney, M.D., Treasurer.

8 Thanks to Mr. and Mrs. John Petric

NOTE: Mr. and Mrs. John Petric own the house and property at 451 E. 156 St., in Cleveland, immediately to the right of the E. 156 St. exit from I-90, westbound. They received the following letter from a motorist.

"For many years now I've been using the E. 156th St.

Slomšek Circle News

Two Sundays ago the Slovenian Language School had its monthly Coffee and Donuts social in the St. Vitus church hall. The Slomšek Circle took this opportunity to invite its members to the social.

At that time Mr. James Debevec and his lovely wife, Madeline, on behalf of the Lausche Foundation, presented a check for \$2,000.00.

Thus far according to the Circle's chairman, Frank Urankar, a total of \$15,000 has been received. The money has been sent to Bishop Dr. Franc Kramberger of Maribor.

The money will be used to help defray the expenses for the occasion of Pope John Paul II's visit next May to Slovenia. At that time it is also hoped that the pope will officially pronounce Bishop Anton Martin Slomšek a blessed candidate for sainthood in the Roman Catholic Church.

Slomšek Circle as well as Bishop Franc Kramberger of Maribor extend their thanks and God's blessing on all members and donors.

...Gifts are still being accepted, at the present time.

Potential donors are requested to call one of the following members of the Circle:

Frank Urankar 531-8982; John Petric 481-8782; or Julka Smole 391-6547.
Slomšek Circle.

Santa Dollars benefit Mental Retardation Center

"Santa Dollars" are a unique gift idea that go on sale to benefit the Center for Mental Retardation (CMR), formerly the Association for Retarded Children of Cuyahoga County (Greater Cleveland) at all Stop-n-Shop Markets, beginning Nov. 8 thru Dec. 24.

The "Santa Dollar" is a spendable, bankable one dollar bill with a specially engraved likeness of Santa on top of George Washington image that makes a great stocking stuffer. They can be purchased for \$2 each, plus tax, at Stop-n-Shop stores.

exit on my way to work and I've always been cheered by the flowers you've planted on the corner. Just wanted you to know that someone noticed and appreciates your work.

"I'm sure it must be frustrating at times 'cause I've seen that sometimes damage was done by careless drivers. Please don't let that stop you. The world needs people like you who make an effort to make it a more pleasant and pretty place.

"I'm sure you must be a wonderful person. May the good Lord bless you. Thank you."

—A Motorist from the Suburbs

Becks Mark 60 Years

Mr. and Mrs. Frank Beck celebrated their 60th Wedding Anniversary on Sunday, Oct. 26.

May God bless them both for many years to come.

—The Beck Family

Slovenian Blood

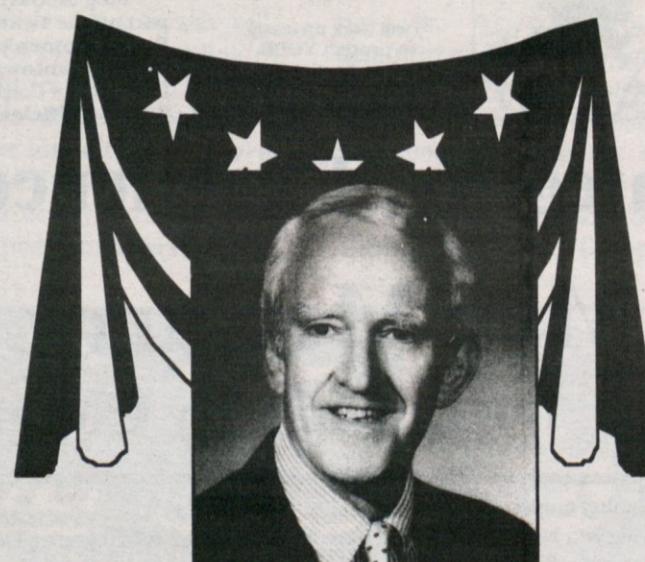
Enclosed is my check for \$25.00 toward the subscription of Ameriška Domovina for 1996. It is my true Slovenian blood which tells me to pay up before the deadline of Nov. 1 when the price increases to \$30.00 a year.

Dorothy & Frank Cecelic
Chandler, AZ

Perkins Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

Gerald Francis Sweeney

Dear Fellow Clevelander,

Since the days of Mayor Anthony J. Celebrezze, I have served the city of Cleveland with pride and distinction. When called upon, I delivered. When asked to serve, I committed. When others turned their backs on our great city, I stayed and fought for Cleveland.

Now I am asking you to help me. On November 7th, you will be choosing who will sit on the Municipal Court. This is the court that touches all of us as we go about our daily lives. I am sure that you, like me, want a strong judge, committed to justice and clean administration.

When you vote for Gerald Francis Sweeney on November 7th, you will be getting just that kind of Judge.

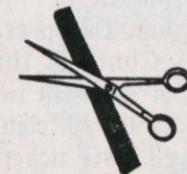
I make this pledge to you: when I take my seat on the bench, I will serve you and the City of Cleveland in the same manner I have always served; with quiet dignity.

Sincerely,

Gerald Francis Sweeney

"We own and operate our own plant"
JAY-DEE CLEANERS
Phone — 731-7060
CLEANING, PRESSING and
ALTERATIONS
"QUALITY CLEANING"
7 a.m. — 6:30 p.m.
878 E. 222 St. —
Euclid, Ohio 44123
Owned & Operated by Jim Lester

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's
HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd.
461-7989 / 461-0623 Richmond Hts., Ohio 44143

The Country Place. It feels like home.

We offer the highest quality nursing care and rehabilitation services in a homelike, scenic setting. And we're conveniently located just off I-90.

- Short- & Long-term Nursing Care & Rehabilitation
- Physical, Speech, and Occupational Therapy
- Adult Day Care
- Respite Care
- Alzheimer Care
- Social and Recreational Programs
- Medicare and Private Insurance Accepted

Wickliffe Country Place

"The Community of Caring"

1919 Bishop Rd. • Wickliffe, Ohio 44092
(216) 944-9400

Education

St. Ignatius High School
Baldwin-Wallace College, BBA
Cleveland-Marshall College of Law

Public Service

Assistant Director of Law - Mayor Celebrezze
Administrative Assistant - Mayor Locher
Member - Cleveland Board of Education
Civil Service Commission - Mayor Voinovich

Professional

Practicing Attorney for over 30 years

Personal

Lifelong resident of Cleveland, Married with 7 children
Veteran - United States Army

Gerald Francis

Sweeney

For Judge

Cleveland Municipal Judge

Benefit Bake Sale

The Slovene Home for the Aged Auxiliary is conducting a "Silent Bake Sale" during the month of November.

The SHA Auxiliary, since 1975, has supported the SHA residents' personal and social needs through volunteer services, card parties, bingo, raffles, arts, crafts, bake sales and the like.

A "Silent Bake Sale" is a fund-raising project in which cash donations are made in lieu of actually providing baked goods for sale.

Isn't this a great idea? You don't purchase any ingredients, grease any pans, mess up your kitchen or deliver the baked goods. There is no work involved — just make your check to SHA Auxiliary, and send it to: Emilee Jenko, 6412 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

If you have questions call Emilee at 431-6224.

Memorial Mass

A memorial Mass at St. Casimir's Church will be offered for the late Helen Sonsky at 12 noon on Sunday, Nov. 5. This will mark the 2nd Anniversary of her passing.

In Memory

Enclosed is \$25.00 for subscription plus \$10.00 in memory of Joseph Brodnik, deceased treasurer of the St. Vitus Alumni.

Mrs. Thelma Brodnik
Richmond Hts., Oh.

In Memory

Am sending a check for \$50.00. — \$25.00 is for the subscription, and a \$25.00 donation to the newspaper in memory of my husband, Frank "Tino" Modic.

Agnes Modic
Cape Coral, Fla.

Shore Carpet

854 E. 185 STREET • Phone 531-0484

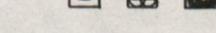
Mon., Tues., Thurs. 9-8 Wed., Fri., Sat. 9-5

Upon
**Approval No Payments or
Interest Until 1996**

-With this coupon only.

50¢ off per square yard on Cabincraft Showcase or Mohawk Color Center carpets.

Present coupon at time of free measure.

Wilke Hardware

Owned by American-Slovenians

Paints, Glass, Housewares, Plumbing,
Electrical Supplies, Garden Supplies,
—Screens and Storms Repaired —

809 E. 222nd St.   Euclid, Ohio 44123
RE 1-7070

Josephine (Zaman) Wilke

Jack Zaman

"I have processed thousands of cases and tried hundreds of them. I am familiar with every conceivable issue which might come before this court. Having worked so intensely therein, I know what the real issues are and how to efficiently and fairly render judgments which are fair and realistic. I have spent my professional career as a practicing attorney and active litigator before all levels of our judicial system. This is a job I can do best. Thank you for your support."

Paid for by: The Friends of Cathleen Carr, Co-Chairs: Michael R. White, Mayor; Benny Bonanno, Clerk of Courts; Charles Hales, Treasurer; 13610 Shaker Boulevard, Cleveland, Ohio 44120. 216-751-4545

Can't Wait

I really enjoy your paper; can't wait to get it every week.

Jo Rotter
Cleveland, Ohio

\$75 donation

Thanks to Josephine Trunk of Cleveland, Ohio who donated \$75.00 to the American Home newspaper.

ALICE M. MIHELCIC

Alice M. Mihelcic (nee Grosel), 62, of Chester Twp., wife of Tony; mother of Jacqueline, Janice, Alice, Judith, and Tony; sister of Hank, Ed, Chuck, and the late William Grosel.

Funeral Mass Saturday, Oct. 28 at At. Anselim Church in Chesterland. Interment in All Souls Cemetery.

CARST-NAGY**Memorials**

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the

Slovenian Community."

ENDORSED:

- **Mayor Michael R. White**
- Members, Cleveland City Council
- Grass Roots Political Action Committee
- Cleveland Bar Association
- Norman S. Minor Bar Association
- Rev. John Riley

JUDGE CLEVELAND MUNICIPAL HOUSING COURT

Volunteer Line . . . 216-751-4545

♦ Excellent Education ♦
♦ Outstanding Experience ♦
A Continuing Tradition of Service

VOTE TO ELECT

Cathleen
CARR

In Loving Memory of My Wife

Ann Strumby

Died November 6, 1993

The depths of sorrow we cannot tell,
Of the loss of one we loved so well.
And while she sleeps a peaceful sleep,
Her memory we shall always keep.

Sadly missed by:
Matt — husband

Davis Funeral Home

Since 1905

4154 CLARK AVENUE, WILLOUGHBY, OHIO 44094

PHONE: (216) 942-1122

The
Trust 100
Network of Family Owned Funeral Homes

10 Holmes Avenue Pensioners

The monthly meeting of the Holmes Avenue Pensioners was held on Wednesday, October 11, at the Collinwood Slovenian Home.

Our guest speaker was Bruce Higgens, plant manager of the salt mines of Lake Erie. The mine is located 1,800 feet below the surface of the lake. Mr. Higgens showed slides and narrated an interesting program of the early history of the mine and how salt is formed. He also explained the excavation and processing of salt.

The mine produces road salt and several other by-products for northeast Ohio, the midwestern United States, and southern Canada. The program was well received, and we will truly appreciate the salt on our roads this winter.

Thank you to all the ladies who made the delicious pastry that was served after the meeting.

The Holmes Avenue Pensioners Christmas Dinner will be held Wednesday, December 13, at 1:00 p.m., at the Collinwood Slovenian Home. This year to avoid overcrowding, we plan on eating eight people to a table. For this reason, dinner tickets will be sold to members only. You may purchase your dinner tickets at the November meeting.

Thank you to Louise Fujda for an excellent job of organizing the bus trip to Lake Chautauqua, N.Y. We had a good time and it was a very enjoyable day.

We wish a speedy recovery to Frances Hollis who is recuperating from hip surgery. We are very happy to hear that Millie Brogoch is doing so well after her eye operation. Also, get well wishes to Christine Bolden. Hope to see all of you again at the meetings very soon.

Deepest sympathy to Elsie Zalar on the loss of her beloved husband Bernard (Bernie) Zalar. May he rest in peace.

Our next meeting will be held on Wednesday, Nov. 8, at 12:30 p.m. The theme for this meeting is "Down Memory Lane." Members are encouraged to please bring photos and other memorabilia — come and share your memories with us.

Don't forget that election day is Tuesday, November 7.

Good health, peace and happiness.

—Marge Saletel

Slovenian Classes

Slovenian classes for high school and college age students are in progress at St. Mary's Slovenian School on Holmes Avenue in Cleveland. The instructor is Father Jože Černe.

Anyone still wishing to sign up can begin attending the weekly session on Monday night at 7:30 in the school. Topics include geography, literature, culture, and history.

PA Polkathon

The Slovenian Heritage Association is sponsoring the 7th Annual Polkathon for the benefit of crippled children and Easter Seals. The benefit will be held at the Herminie Slovenian Ballroom on Sunday, Nov. 19.

The 1996 Easter Seal Child of the Year will be present. She is five-year-old Lauren Hatcher who lives with her family in Allison Park.

The event will be from 1 to 8 p.m. Entertainment by Sam Pugliano Orchestra, Johnny Kusmirek Orchestra, Music Makers, Thursday Night Button Boxers, Yukon Button Box Club.

Food and refreshments available. Donation \$5.00.

For advance tickets please call (412) 281-7244.

Death Notices

WILLIAM BIZIL

William Bizil, 68, of Euclid, Ohio died on Oct. 22 in Heather Hill Nursing Home. He was a WWII veteran of the U.S. Navy.

William was retired from Hub Printing here where he was employed as a printer.

He was the son of Frank and Margaret (nee Novak) Bizil (both dec.); the brother of Frank (dec.), Margaret Kessler, August (dec.), Frances Shay, Rose Svekriv, and Josephine Suhadolnik (dec.); Joseph, uncle; and great-uncle.

Mass was held at St. Williams Church Tuesday with burial in All Souls Cemetery. Arrangements by Zele Funeral Home.

STANLEY KRYGIER

Stanley Krygier, 71, a long-time resident of Addison Rd. died in Lakewood Hospital on Sunday, Oct. 22.

Stanley was a retired Drivers License Examiner for the Ohio Highway Patrol.

Stanley was the husband of Dorothy (nee Karlinger).

Private funeral services were held at Zele Funeral Home. Burial was in Calvary Cemetery.

STANLEY BEZEK

Stanley Bezek, 63, died suddenly on Wednesday, Oct. 25, in Lake West Hospital.

He was a WWII veteran of the U.S. Army, and a member of SNPJ No. 142.

Stanley was a resident of Willowick for 38 years; he was formerly from the Collinwood area.

He was a route man for the Cleveland Press for 26 years and with the Ohio Lottery Commission for 10 years.

Stanley was the husband of Jean (nee Ruttar); the father of David and Michael; brother of Helen (Mrs. Emil) Abramovic (OR), and Lucy (Mrs. Ed) Skapin (SC); uncle of many nieces and nephews.

Funeral services were held at St. Mary Church on Friday. Burial was in All Souls Cemetery. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

In Loving Memory

Of the 2nd Anniversary
of the Death of
Helen Sonsky

Who died Nov. 6, 1993.

*Sad and sudden was the call
Of one so dear and loved by all
Her loving heart has ceased to
beat*

*A bitter grief, a shock severe
To part with one we love
so dear
God loved her too, so He took
her home to eternal rest.*

*Sadly missed by:
Bill Hraster
Janice and Keil Conley
and her many friends*

A MESSAGE FROM STATE REPRESENTATIVE ED JERSE

I have known Kevin Farrell for over 25 years as a friend, classmate and fellow Euclid City Councilman. He is an outstanding public servant and an effective advocate for the citizens of Euclid. On Council, he is a mature, intelligent voice and works to find reasonable solutions to the challenges facing our city. I strongly encourage you to support Kevin Farrell for Euclid Council-At-Large, Slot B.

Ed Jerse

On November 7th, Vote for KEVIN FARRELL
Council-At-Large, Slot B.

Paid for by Citizens for Farrell, Michael Leffey, 74 E. 213 St., Euclid 44123

I would appreciate your vote in the City of Lakewood

- Put Police Mini-Stations in All Wards;
- Redevelop Berea Road/117th Industrial Area;
  - Increase Home Ownership;
- Increase Tax Revenues by Attracting New Businesses;
  - Develop Youth Activity Centers;
  - Protect Senior Services; and
- Operate Accountable and Well-Managed Government;

ELECT QUALIFIED LEADERSHIP
BRIAN DAW for MAYOR
Founder of THE BIN

Herbal Uses And Remarks

Chamomile — Used as a mild sedative and to treat digestive disorders, menstrual cramps, various skin conditions, and minor infections. Clinical trials show chamomile to be effective against inflammation and spasms in the digestive tract.

Echinacea — Used as first sign of cold or flu to ward off full-blown illness. Clinical studies show that echinacea has a mild stimulatory effect on the immune system. Best used intermittently; the body is less responsive after eight weeks of continual use.

Garlic — Evidence suggests garlic can fight bacteria, lower high blood pressure, prevent blood clots, and protect against certain cancers (in animal and population studies). Clinical studies mainly support its ability to lower cholesterol. Moderate doses pose little risk. Large amounts can reduce blood clotting time, a problem for anyone taking anticoagulants.

Ginger — Used to prevent nausea and to aid digestion. Some clinical studies have found it effective against motion sickness, morning sickness, and postoperative nausea. Lab findings suggest it can help stave off and fight colds. There have been no reports of toxicity.

Ginko — Used in Europe as a conventional drug for

treating short-term memory loss, headache, tinnitus, and depression. Also used as an antioxidant. Claims are backed by numerous clinical trials.

Ginseng — Promoted for building up the body's resistance to stress and disease and for enhancing sexual potency. There's no strong clinical documentation for such claims. — The ginseng market is so rift with abuses — with cornstarch mixed into capsules of powdered ginseng, for example—that reputable companies fed up with the situation are helping to fund a major evaluation.

Peppermint — Widely used for improving digestion and treating menstrual cramps. Some evidence backs claims for its digestive properties, especially for gas pains, and for giving relief to cold sufferers. — Safe to drink, but unless greatly diluted should not be given to infants or very young children, because the menthol may cause choking.

Saw Palmetto — Used in Europe to treat enlarged prostate or benign prostate hyperplasia, a condition that can cause blocked urinary flow, kidney damage, and infection. Controlled clinical trials on 2,000 German patients have confirmed its effectiveness. — Use standardized gel capsules.

What starts with t, ends with t and is full of t?

Answer: A teapot.

Two subscriptions

I will take advantage of your generous angel by taking out a subscription for my two sisters living in Florida. I hope they still read Slovenian yet.

I want to thank you for this generous gesture.

Frank Krainz
Highland Heights, O.

Another new reader

Enclosed is my check for \$25 for my subscription renewal, plus \$12.50 for a new subscription for K. & M. Sirc of Euclid, Ohio.

Many times I watch the Mass on channel 8 on Sundays. On July 23 the priest who celebrated said the following prayer which is also on Bishop Anthony Pilla's desk:

"Lord, help me to remember that nothing is going to happen in my life today that You and I cannot handle."

Virginia M. Sirc
Lyndhurst, O.

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Donations

Thanks to the following for their generous donations to the American Home newspaper.

Mrs. Anton Adamic, Cleveland — \$5.00

John Meglen, Middletown, O. — \$20.00

Victor Tominec, Richmond Hts., O. — \$5.00

Ivan Berlec, South Euclid, O. — \$15.00

John Kustec, Richmond Hts., O. — \$5.00

Milan Pavlovic, Euclid, O. — \$5.00

Jana Bevec, Washington, D.C. — \$5.00

Maria Koncar, Euclid, O. — \$10.00

A. Bucik, Norridge, Ill. — \$10.00

Anton Slak, Euclid, O. — \$5.00

John Jager, Toronto — \$10.00

E. Oscar Borin, San Leandro, Calif. — \$5.00

Frank Brundic, Cape Coral, Fla. — \$5.00

Anna Hocevar, Willoughby Hills, O. — \$10.00

Jacqueline Hanks, Willoughby Hills, O. — \$10.00

Josephine Sustarsic, Cleveland — \$5.00

Andrej Remec, Westmont, Ill. — \$15.00

John Ambrozic, Willowdale, Ont., Canada — \$20.00

Leopold Zupancic, Cleveland — \$5.00

Joseph Jursic, Richmond Hts., O. — \$5.00

Slov. Jr. Chorus, Circle No. 2 SNPJ — \$20.00

Margaret and Marion Rebol, Euclid, O. — \$5.00

Alice Kuhar, Cleveland — \$15.00

Roger Sustar, Mentor, O. — \$5.00

Helen Legan, Cleveland — \$5.00

Joseph Serazin, Elyria, O. — \$5.00

Walter and Jean Smrekar, Richmond Hts., O. — \$10.00

Marija Strojin, Cleveland — \$5.00

Mary Persich, Cleveland — \$5.00

Marija Leben, Mayfield Hts., O. — \$10.00

Mrs. John Skrabec, Joliet, Ill. — \$10.00

Josephine Rotter, Cleveland — \$10.00

Mary Crtalic, Willoughby Hills, O. — \$10.00

Frances Gerbec, Cleveland — \$5.00

Margaret Wurtz, Phoenix, AZ — \$5.00

Mary Machek, Forest City, AZ — \$5.00

Anne Herpak, Willoughby Hills, O. — \$5.00

Ann Arko, Cleveland — \$5.00

Maryann Gaspersic, Euclid, O. — \$5.00

Mrs. Victor Modic, Cleveland — \$5.00

Mary Drobnick, Cleveland — \$5.00

Mary Stimac, Cleveland — \$5.00

Milka Jeglic, Barberton, O. — \$5.00

Alois Kuhelj, Antelope, Calif. — \$5.00

Joseph Zupancic, Duluth, MN — \$5.00

Mrs. Joseph Zabukovec, Willowick, O. — \$5.00

John Mahne, Semara, N.C. — \$5.00

Anne Parker, Euclid, O. — \$5.00

Anica Bremec, Richmond Hts., O. — \$5.00

Frank Rihtar, Richmond Hts., O. — \$5.00

Rudi Knez, Cleveland — \$10.00

Emma Znidarsich, LaCrosse, Wis. — \$10.00

Frank Kralj, Milwaukee — \$5.00

Let's Get Away From It All!

LEMONT, IL — What can you think of for a perfect vacation? How about this...?

Dancing under the stars while warm, balmy breezes surround you.

Sunny days while sailing in blue waters... or sightseeing another world.

Magical moments aboard a luxury liner where everyone is ready at your beck and call, to serve and pamper... Gourmet dining... often.

Pleasurable activities, non-stop.

All this awaits those who want an ideal winter vacation. Join an "All-Slovenian Cruise 2" planned for the week of February 11-18, 1996. For all information and reservations call Rudy Crnekovic at Priority Travel, 230 N. Michigan Ave., Chicago, IL 60601. Call toll-free 800-397-0339, or tel: 312-782-7340.

The cruise in February takes advantage of the best weather for Caribbean travel — when the seas are calm and peaceful.

"Cruise 2" is sponsored by the Slovenian Cultural Center in Lemont, Illinois.

Recipe

EASY BUTTERSCOTCH CHIP CHOCOLATE COOKIES

1 box (18.25 ozs.) chocolate cake mix
1/2 cup vegetable oil
2 eggs
2 cups (12-oz pkg) Nestle Toll House Butterscotch Flavored Morsels
1/2 cup chopped pecans (optional)

COMBINE cake mix, oil and eggs in large bowl. Stir in morsels and pecans. Drop by rounded tablespoon onto ungreased baking sheets.

BAKE in preheated 350°F. oven for 8 to 10 minutes or until centers are just set. Let stand for 2 minutes; remove to wire racks to cool completely.

Renews subscription

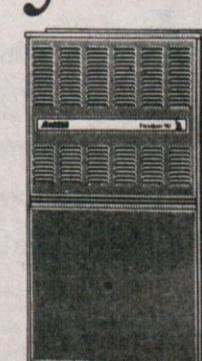
Enclosed is a check for one year subscription. Must thank you for sending the six extra newspapers with Tony Petkovsek's relatives, which are my relatives, also. Small world isn't it?

Our heritage club is still active. Sold my oil business and am enjoying my retirement by staying close to home, which I also enjoy.

Enjoy the paper very much, especially about Walter Ostaneck and various musical groups and look forward to the newspaper every week.

Mary B. Machek
Forest City, Pa.

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient — compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

AMERICAN STANDARD

Built To A Higher Standard

944-9444

30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

GORJANC
HEATING & COOLING
A Name For All Seasons.

Thanks to John Telich, Sr., CLU, (PH: (216) 289-7729) for submitting this information.

DID YOU KNOW**Slovenia...**

Joseph Zelle

Slovenia has opened an embassy in Budapest, Hungary;

Archbishop Dr. Alojzij Šuštar of Ljubljana received Auxiliary Bishop Edward Pevec of Cleveland during Bishop Pevec's visit to his parents' homeland, Slovenia.

A Chinese delegation of 17 members also on an official visit to Slovenia signed their names in Ljubljana's Golden Book.

About 120 members of the Carinthian CBers met in Kotlje for their annual get-together. The club has been in existence for 14 years now. They have contacts with all of the 36 CB clubs in Slovenia.

University of Maribor celebrated its 20th anniversary recently. Representatives from 25 universities of foreign countries participated in the event.

Cultural society Gornji Grad observed its 115 years of activity. An academic and cultural program was the highlight of the celebration.

After 2 years the bridge across Kokra in Kranj was finally opened to traffic again. Only the old original concrete arch remains of the new bridge.

Slovenija - turistični vodnik (Slovenia - A Tourist Guide) was awarded first prize in the children's book section of the European Printing Union. Triglavski narodni park (Triglav National Park) received honorable mention.

Slovenian Prelate Emil Milan Palčič celebrated his golden anniversary as a priest on Apostles Peter and Paul Day. Rev. Palčič was originally from Slovenia. He has been doing pastoral duties in Ecuador.

A photographic exhibit titled "H koreninam" (To the Roots) was prepared in Ljubljana. The occasion was the 75th anniversary of the famous Austrian Plebiscite on Carinthia after World War I. It was sponsored by the Slovenian World Congress.

On Sunday, October 15 three new bells were blessed in front of the basilica of Our Lady of Consolation in Maribor. In the presence of numerous parishioners and priests, the Rev. Dr. Franc Kramberger, Bishop of Maribor, performed the sacred ritual. A happy holiday atmosphere pervaded the occasion.

In Murska Sobota Oko besed (Eye of Words) was organized by Franc-Franc, a cultural organization. Writers from all over Slovenia were invited and attended the session.

On Oct. 5, Microsoft observed one year since it began actively providing its Word processor in the Slovenian language. Mr. David Brooks and David Oliver have been working from their headquarters in Redmond, Washington with the Slovenian computerists. Only 30 languages of the world have thus far been prepared. Congratulations to the Slovenian software experts for their achievements.

The.. Rev. Msgr. Vinko Žakelj was a golden jubilarian who celebrated the holy sacrifice of the Mass last July 30. Msgr. Žakelj has been active in Holland and Belgium among Slovenian immigrants.

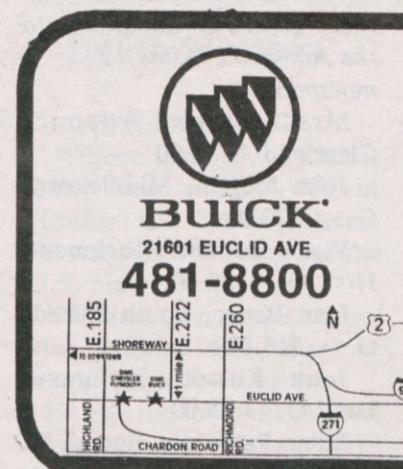
How soon do we forget what elders used to know: That children should be raised, not left like weeds to grow.

Life is the only art that we are required to practice without preparation, and without being allowed the preliminary trials, the failures and botches, that are essential for training. —L. Mumford

The art of life is to know how to enjoy a little and to endure much.

"I WANT WHAT YOU WANT"

**SIMS
EUCLID**

CHRYSLER • PLYMOUTH

20941 EUCLID AV
692-3900

TOLL FREE
**1-800-688-SIMS
(7467)**

ELECT RICHARD C. SMITH EUCLID CITY COUNCIL - WARD 3

"I WILL REPRESENT YOU TO SEE THAT OUR CITY GOVERNMENT WORKS FOR YOU"

... STABLE TAXES

... PROPERTY VALUES MAINTAINED OR INCREASED

... IMPROVEMENT IN SENIOR CITIZEN SERVICES

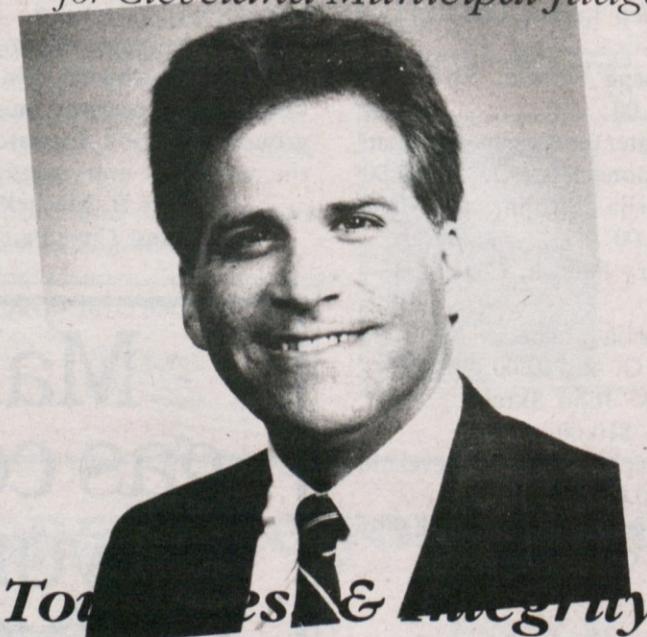
... INCREASING OUR EXCELLENT POLICE AND FIRE DEPARTMENTS, AS NEEDED

"I WANT MORE ATTENTION TO BE DIRECTED TOWARDS CITY SERVICES INCLUDING SEWERS, STREETS, CURBS, AND PUBLIC PARKS"
"WE MUST USE OUR TAX DOLLARS MORE WISELY TO GET MAXIMUM BENEFIT FOR WARD 3 AND OUR CITY"

"LET'S MAKE EUCLID THE BEST PLACE TO LIVE"

Paid for by the Committee to Elect Richard C. Smith to Council-Ward 3 • Diane Stimbrys, Ray Kosten, Frank Balash, Bill Cervenik • 24351 Stephen Avenue • Euclid, Ohio 44123

Robert Triozzi for Cleveland Municipal Judge

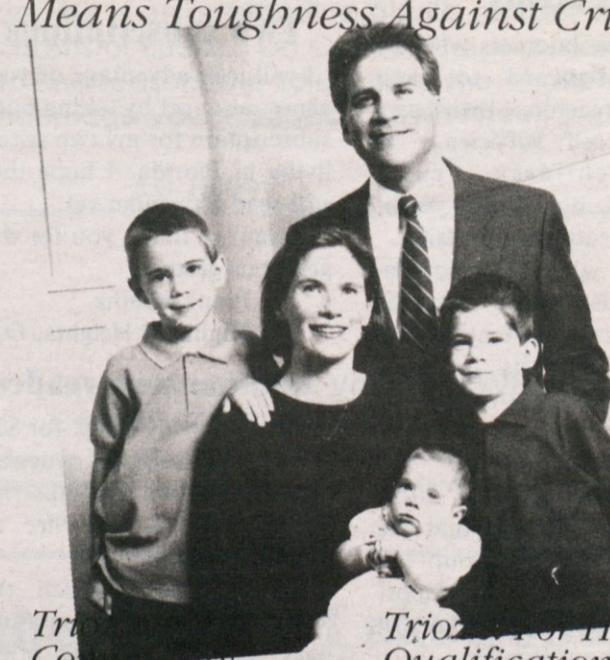
Toughness & Integrity
for Cleveland's Families:

It takes solid preparation, time, and hard work to protect our community. With *toughness* and *integrity*, we can make life more secure for your family, my family, all Cleveland's families."

Robert J. Triozzi

**ROBERT
Triozzi
FOR JUDGE**

Triozzi Means Toughness Against Crime

Triozzi
Community

- Triozzi is a Life Member of the Judicial Conference and was the VP of the Cleveland Civil Service Commission.
- Triozzi was President of his street club association and served as President of Ward 11 Democratic Club.
- Triozzi serves on the Commission for Catholic Community Action and was a Board Member of the Covenant Early Childhood Programs and Collinwood Area Schools Action Team.
- Triozzi has practiced law in almost every municipal court in northeast Ohio,
- Triozzi has handled hundreds of courtroom cases—criminal and civil—in local, state and federal courts.
- Triozzi is a graduate of Cornell University and CWRU Law School.
- Triozzi will dedicate the time and energy to ensure that justice is served, not delayed.

Remember,
T is for **Toughness**,
I is for **Integrity**

Triozzi Means Integrity in Court

Paid for by the Triozzi For Judge Committee, Robert Meeker, Treasurer.

15317 Lydian Ave., Cleveland, OH 44111

**ROBERT
Triozzi
FOR JUDGE**

VESTI IZ SLOVENIJE

Ameriški predsednik Bill Clinton se kar dalj časa pogovarjal s premierom dr. Janezom Drnovškom o ameriško-slovenskih odnosih

Med slovesnostmi ob praznovanju 50. obletnice ustanovitve Organizacije Združenih narodov se je v New Yorku mudilo več predsednikov držav in vlad iz celega sveta. Redke so pač države, ki niso del ZN. Tako se je v New Yorku mudil pretekli teden ameriški predsednik Bill Clinton, prav tako slovenski premier dr. Janez Drnovšek in predsednik Slovenije Milan Kučan. Poseben sestanek pa je imel Clinton z Drnovškom. O prijateljskem ozračju je v *The Washington Times* 24. oktobra objavil do Slovenije zelo pohvalen članek novinar David W. Jones, v istem tonu je o sestanku Clinton-Drnovšek govoril pretekli četrtek na sprejemu na slovenskem veleposlaništvu v Washingtonu za udeležence letosnjega zborovanja Družbe za slovenske študije dr. Ernest Petrič, ki je bil navzoč.

Kar sledi, je poročilo v ljubljanskem *Delu* dne 23. oktobra, izpod peresa Vesa Stojanova:

»Kolikor vem, je Slovenija na dobrati, kar kažejo tudi nekateri njeni rezultati. Sicer pa se veselim pogovora z ministrskim predsednikom,« je danes pred začetkom pogovora z dr. Janezom Drnovškom slovenskim novinarjem izjavil ameriški predsednik Bill Clinton. Polurni sestanek s slovensko delegacijo, v kateri so bili poleg premiera še veleposlanik Slovenije v ZDA dr. Ernest Petrič, državni sekretar v zunanjem ministrstvu Ignac Golob, dr. Ciril Štokel, svetovalec za zunanje zadeve v kabinetu predsednika vlade, Borut Šuklje, direktor urada vlade za informiranje in Mojca Osolnik, šefica Drnovškega kabineta, je po mnenju tako slovenske kot ameriške strani potekal v izredno dobrem in prijateljskem vzdušju.

»Predsednik Clinton je bil presenetljivo dobro seznanjen s položajem v Sloveniji, pozna naše gospodarske rezultate, tudi našo politično stabilnost. Pohvalil je naše dosežke in izrazil pričakovanja, da bo Slovenija kmalu postala članica Nato pakta in drugih integracij,« nam je po pogovorih z ameriškim predsednikom izjavil dr. Janez Drnovšek.

Slovenski premier je predsednika Clintonja podrobnejše seznanil s potekom pogovora.

janj o vključevanju v Nato, o slovenskem stališču do sukcesije in embarga na uvoz orožja. Predstavil mu je tudi naše videnje težav, ki jih imamo z Italijo in Hrvaško.

»Predsednik Clinton mi je zagotovil, da lahko računamo na polno ameriško pomoč in sodelovanje in da bodo ZDA poskušale pomagati razrešiti problem z Italijo. Predsednika Clintonja sem seznanil z našimi pogleidi, z zgodovino spora z Italijo, s tem, da je v obeh državah to tudi notranjepolitično zelo zapleteno vprašanje, da smo se znašli v para-doksalnem položaju, ker Slovenija kot najbolj razvita država v tranziciji zaradi tega še nima asociacijskega sporazuma z EU. Vprašal me je tudi, ali bi bilo tako ameriško posredovanje v Sloveniji dobro notranjepolitično sprejeti. Dejal sem mu, da bi bilo to zelo dobrodošlo, tudi zaradi tega ker imajo ZDA velik ugled v Sloveniji in bi njihovo posredovanje bilo neprimerno boljše sprejeti, kot posredovanje koga drugega.

Kar zadeva vprašanje suksesije, mi je zatrdil, da ameriško stališče ostaja nespremenjeno, to je, da Srbija oziroma Jugoslavija ne moreta računati na to, da bo ZRJ edina naslednica prejšnje države in da bodo vse nove države na tem območju enakopravno sodelovale v tem procesu,« nam je še dejal dr. Drnovšek.

Daniel Fried, posebni predsednik svetovalec za nacionalno varnost, zadolžen za Srednjo in Južno Evropo, nam je po pogovorih izjavil, da je tudi ameriška stran zelo zadovoljna s potekom pogovorov.

»Slovenija je zgodba o uspehu. Tudi predsednik Clinton je to priznal in pozval k nadaljevanju dosedanja poti. Zdaj ko imate trdno demokracijo in gospodarsko rast, morate korajno dokončati proces privatizacije, privabiti tuj kapital in s tem postati enakopravna članica evropske družine. Institucionalne povezave bodo temu samo še sledile,« je v izjavi za *Delo* izjavil Dan Fried.

Kot smo še izvedeli, je predsednik Clinton na pogovorih kar nekajkrat poudaril, da ga zelo zanima razvoj Slovenije in da bodo zelo natančno spremljali razvoj v tem delu Evrope. Med vrsticami je tudi dal vedeti slovenskemu ministrskemu predsedniku, da ZDA vidijo Slovenijo kot dejaven element stabilnosti v srednjem in južni Evropi.

Predsednik Bill Clinton se sestal s premierom dr. Janezom Drnovškom

Do srečanja je prišlo 22. oktobra v ameriški misiji pri Združenih narodih v New Yorku. Foto je iz Dela 23. oktobra, slabše razvidna zaradi temnih barv v originalu.

Iz Clevelandu in okolice

Rojen pred sto leti—

Fara sv. Vida se bo spomnila 100. rojstnega dne Franka J. Lauscheta v nedeljo, 12. novembra, s sv. mašo ob 11h dop. Sledil bo obed v avditoriju, glavni govornik bo guverner George V. Voinovich. Nakaznice so po \$10 in jih dobite v župnišču (361-1444) ali v pisarni Ameriške Domovine (431-0628).

Molitve na Slov. pristavi—

To nedeljo pop. ob 3h bodo na Slovenski pristavi molitve za pokojne. Po molitvah bodo na razpolago krvavice z zeljem.

Dram. društvo Lilija—

Dramatsko društvo Lilija ima svoj redni članski sestanek ta pondeljek, 6. nov., ob pol osmih zvečer, v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Vsi člani in članice naprošene, da se sestanka udeleže.

Nadaljevanje Slov. šole—

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti za učence, ki obiskujejo »high school« ali so že starejše, je že v teku. Redni pouk je vsak pondeljek ob 7.30 zvečer, v šolskih prostorih. Kdor bi se rad vpisal, naj pride ta pondeljek. Tečaj uči č.g. Jože Černe in vsebuje zemljepis, kulturo, literaturo in zgodovino Slovenije.

Krofi—

Oltarno društvo pri sv. Vidu bo imelo prodajo krofov v soboto, 11. nov., od 8. zj. dalje, kot običajno v društveni sobi farnega avditorija.

Novi grobovi

Emilie J. Petelin

Umrla je 75 let stara Emilie J. Petelin, rojena Anzur, znamenitost s svojim sorodnikom in prijateljem v Coloradu kot Molly Anzur, vdova po Albinu, mati s. Lisette S.N.D., s. Emilie O.P., Albina, Emila in že pok. Johna, 6-krat stara mati, sesta Martina in Josepha Gornicka ter že pok. Mary Anzur in Bill Anzur (vsi širje v Coloradu). Pogreb je bil 30. oktobra s sv. mašo v cerkvi St. Charles Borromeo in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Alice M. Mihelic

Umrla je 62 let stara Alice M. Mihelic s Chester Twp., rojena Grosel v Clevelandu, žena Tonyja, mati Jacqueline, Jance, Alice, Judith in Tonyja, sestra Henryja, Edwina, Charlesa in že pok. Williama. Pogreb je bil 28. oktobra s sv. mašo v cerkvi St. Anselm v Chesterlandu in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Stanley V. Bezek

Dne 25. oktobra je v Lake West bolnišnici nenadno umrl (dalje na str. 19)

Belokranjsko martinovanje—

Belokranjski klub vabi na svoje martinovanje v soboto, 11. novembra, ob 6.30 zv. v SND na St. Clair Ave. Za rezervacije, pokličite 481-3308 ali 289-0843. Dopis na str. 14.

Jadran praznuje 75-letnico—

V soboto, 11. novembra, bo pevski zbor Jadran praznoval 75. obletnico ustanovitve s koncertom v SND na Waterloo Rd. Med aktivnimi zbori v Clevelandu, je le Zarja starejši. Dopis na str. 14.

60-letnica poroke—

Dne 26. oktobra sta praznovala 60-letnico poroke g. in ga. Frank Beck. Čestitamo!

Fantje na vasi vabijo—

Moški zbor Fantje na vasi bo imel koncert v soboto, 18. novembra, v SND na St. Clair Ave. Vstopnice so po \$8, mlajši do 13. leta starosti pa imata vstop prost. Na koncertu bodo Fantje tudi predstavili svojo novo kompaktno ploščo (CD) in kaseto, z naslovom »Iz srca«. Za ples in zabavo po koncertu igra Alpski sekstet. Za vstopnice, pokličite Marka Jakomina na 944-6997 ali Tom Slaka na 381-7718.

Maša za škofa Rožmana—

V nedeljo, 19. nov., ob 10. dop. bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. maša za ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. Tabor DSPB vladivo vabi na udeležbo te spominske maše.

Velika udeležba—

Zelo lepo število slovenistov in nekaj washingtonskih rojakov so prišli na letosnje zborovanje Družbe za slovenske študije, ki je bilo v Washingtonu, D.C. od 25. do 29. okt. O zborovanju poroča danes dr. Rado Lenček.

Novi odbor—

Slovenska šola pri sv. Vidu bo imela za leto 1995/96 sledeči odbor: Dušovni vodja in upravitelj, č.g. Jože Božnar; ravnateljica, Marija Burgar; predsednika, Matija Plečnik in Bernarda Ovsenik; podpredsednica, Olga Merela; tajnici, Kati Likozar Cup in Polonca Žakelj; blagajničar, Stane Kuhar; nadzornici, Kati Maurice in Dana Leonard; zastopnik Slovenske pristave, Franci Zalar. Odborniki so vsi starši otrok slovenske šole. Letos je vpisano v šolo 81 otrok.

V tiskovni sklad—

Dr. Štefan Slak, Toledo, O., je poklonil \$30 v podporo našemu listu. V isti namen sta po \$25 darovala Frank Šega z Willoughby Hillsa in Franc Hren z Richmond Hts. \$75 je darovala ga. Josephine Trunk, Joe in Steffie Smolič pa \$25. Vsem darovalcem se za nakljenost najlepše zahvalimo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežeze izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Published every Thursday morning

No. 43 Thursday, November 2, 1995

»Oh, kako presrečen dan!«

»Naj bo vse po božji volji. Nas redovnice, ki smo dosegle osemdeset let, čaka samo še zadnja postaja do... svetega raja. Takrat nam bo Jezus rekel: 'Pridi, moja zvesta nevesta, prejmi krono, ki je bila pripravljena zate od začetka sveta.' Oh, kako presrečen dan!« Besede slovenske misjonarke na Kitajskem izražajo tisto, o čemer govoriti praznik vseh svetnikov. To je vera Cerkev, ki jo izpovedujemo v veroizpovedi, obhajamo v bogoslužju in živimo v spolnjevanju izpovedi. V moči te vere je zmogel sveti Frančišek zapeti »Hvaljen budi Gospod, v naši sestri smrti, ki ji nihče v življenju ne uide. Gorje njim, ki umrjejo v smrtnem grehu, a blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetješi volji, zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega.« S to vero so bili kristjani v desetletjih in stoletjih zmožni herojskih dejanj, prestati preganjanja in mučeništva. Mnoge med njimi nam Cerkev postavlja za zgled, da bi tudi mi vztrajali v življenjskih viharjih, kličemo jih svetnike in svetnice ter se jim priporočamo.

Praznik vseh svetnikov je zato praznik vere. Z njo odgovarjam na božje povabilo: »Hodi za menoj!« To vero temelji na oznanilu, zapisanem v velikonočnem evangeliu: »Ni ga tukaj, temveč je vstal« (Lk 25,6). Prazen grob je eden sestavnih delov oznanila Cerkve že dvajset stoletij. Evangelist Janez omenja lastno izkušnjo in pravi, da je ob pogledu v pražen grob »videl in veroval« (Jn 20,8). To pomeni, da je ob praznem grobu ugostil, da odsotnost Jezusovega telesa ni moglo biti človeško delo in da se Jezus ni le vrnil v zemeljsko življenje, kakor se je zgodilo z Lazarjem. Poznejša srečanja apostolov, žena in drugih učencev so izkustveno potrdilo, da Jezus ni mrtev, ampak živi. Vera v vstajenje se opira na vero v Boga, ki »ni Bog mrtvih, ampak Bog živih« (Mr 12,27).

Praznik vseh svetnikov je tudi praznik upanja, na katerega posebej opozarja bogoslužje. Grobovi, ob katerih se bomo ustavljalih te dni, niso prazni. V njih počivajo tisti, s katerimi smo v življenju delili veselje in trpljenje. Verjamemo Jezusovim besedam: »Kdor vame veruje, bo živel, tudi, če umrje« (Jn 11,25), zato upamo, da življenju z njim na tem svetu sledi novo, drugačno, popolnejše. Saj molimo pri bogoslužju: »Tvojim vernim, Gospod, se življenje spremeni, ne pa uniči. Ko s smrto razpade šotor našega bivanja na zemlji, nam je že pripravljeno večno bivališče v nebesih.« Včasih nas je ob pogrebu bolj strah za nas same kakor zanje, ki smo se od njih poslovili. Niti zase niti za pokojne se ne sme batiti, kdor zaupa v božjo Previdnost in verjame Kristusovim obljudom. Sveti Pavel je zapisal

BELOKRANJSKI MOTIV

Tridesetletnica Belokranjskega kluba v Clevelandu, Ohio

CLEVELAND, O. — V soboto, 11. novembra, bo Belokranjski klub slavil svojo tridesetletnico z veselim martinovanjem, ki se bo pričelo zvečer ob 6.30 v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

God sv. Martina je bil doma v Beli krajini vedno vesel praznik. Povabili smo prijatelje in znance, da so nam prišli pomagat krstiti mošt v vino. Ob bogato naloženi mizi raznih dobrat je bilo vedno veselo. Te lepe navade so nam še od doma v lepem spominu

Dragi prijatelji, skozi trideset let ste se nam vsako leto v velikem številu pridružili. Vabimo vas tudi letos. Pridite, da bomo skupno praznovali ta lepi vinski praznik, ki bo letos ravno na god sv. Martina. Tako bomo ohranili to navado naših prednikov.

Pripravljena bo obilna, okusna večerja, servirana v družinskem stilu oz. »Family-style«. Pri točilni mizi bodo naši fantje postregli z dobro kapljico, za ples in zabavo pa bo igral Alpski sekstet. Za varnost na parkališču bo poskrbljeno. Torej nasvidejne v soboto, 11. novembra, v SND na St. Clairju. Za rezervacije, kličite 481-3308 ali pa 289-0843.

Vabijo vas veseli Belokranjci!

Pevski zbor Jadran ob 75-letnici

CLEVELAND, O. - Med letosnje jesenske kulturne prireditve se bomo uvrstili tudi mi pri pevskem zboru Jadran, kajti letos praznujemo zborovo 75-letnico. Z veliko vnemo se pripravljamo na koncert, ki bo v

soboto, 11. novembra, v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Road.

Slavnostni večer se bo pričel z dobro večerjo, ki bo servirana v spodnji dvorani začenši ob 5. pop. Sledil bo koncert v

Rimljanom: »Če prebiva v vas Duh njega, ki je obudil od mrtvih Jezusa, bo on, ki je obudil Kristusa od mrtvih, po svojem Duhu, ki prebiva v vas, priklical v življenje tudi vaša umrljiva telesa« (Rim 8,11).

Praznik vseh svetih nas uči živeti. Ne zadošča le izpovedovanje vere, molitev ali obhajanje bogoslužja, naša vera bo dobila pravo obliko šele, ko bo potrjena z življenjem in spolnjevanjem zapovedi. Na neki spomenik so svojci zapisali lep stavek: Mrtvi nas učijo živeti. Kakšna je zapuščina, ki nam jo zapuščajo naši dragi? Pri enih je to zgled trdne vere, poštenosti in pridnega dela, pri drugih pa napake, ob katerih se ne bomo pojavili in zgražali, marveč učili, kakšni ne smemo biti. Klic rajnih iz grobov nas vabi na pot življenja, na pot resničnega krščanstva, poštenosti, dela in ljubezni do bližnjega, kar je edina in trajna sreča za vsakega posebej in za mirno sožitje vsega človeštva.

Na praznik vseh svetih nas morata prevzeti neomajno zaupanje in vedrina. Vemo, kam gremo. Nismo izgubljeni, ne tavamo in ne iščemo tolažbe pri stvareh, ki nam je ne morejo dati, nismo prepričeni slepi usodi in nesprejemljivim krutim zakonitostim, kakor učijo nekatera verstva. S Kristusom ima naše življenje pravi smisel in trden cilj srečo v nebeški družbi. Zares, presečen dan, ko bomo to dosegli!

Franci Petrič
Družina, 29.10.1995

glavni dvorani, njemu pa še ples, za katerega bo igral Don Wojtila orkester.

Vstopnice za lep večer so po \$17 in jih imajo vsi člani zboru, lahko pa za rezervacijo in več informacije pokličete Betty Rotar na 481-3187.

Pevski zbor Jadran ima za seboj dolgo, bogato zgodovino, kar potrjuje med drugim zapisnik, ki ga zbor hrani. Kočko je bilo tekom 75 pevcev in pevk, ki so se zvrstili na odr. Premnogi so se za vedno poslovili od nas, a jih hranimo v najlepšem spominu. Oni so bili tisti, ki so zbor ustanovili in ga ohranjali kot sestavni del slovenskega kulturnega življenja v Clevelandu. Mi se trudimo, da dostenjno nadaljujejo z njihovim delom in tako pomagamo ohranjati prekrasno slovensko pesem v naši skupnosti, tako kot to delajo drugi še obstoječi pevski zbori med nami.

Odločite se in pridite na naš jubilejni koncert v soboto, 11. novembra, v SDD na Waterloo Rd. Nasvidenje!

Jennie Zakrajsek

Slomškov krožek sporoča...

CLEVELAND, O. - Minila sta komaj dva meseca, odkar smo začeli nabirkovo za obnovo marioborske stolnice, za obnovo Slomškove domačije in za gradnjo novega semenišča, Andreanuma, v Mariboru. Po pravici naj bo povedano, da nas je bilo kar strah nadlegovati ljudi, saj vsak dan prihaja prošnje za pomoč od vseh koncev in krajev. Vendar v zaupanju na božjo in škofa Slomška pomoč, smo se obrnili na clevelandske Slovence in vse naročnike Ameriške domovine in nismo bili razočarani.

Mislili smo, da bomo nabrali pet tisoč dolarjev (toliko smo pač naredili dobička na zadnjem kosilu Slomškovega krožka pred leti) bomo lahko veseli. In z veseljem vam danes poročamo, da nam do 20 tisoč dolarjev manjka le še \$2500, in upamo, da bomo to vsoto še dobili.

Danes zadnjič prosimo; drugič bomo samo objavili končni obračun.

Ta mesec bodo v Rimu za gotovo odločili, ali bo škof Slomšek proglašen za blaženega drugo leto ob priliki papeževega obiska v Sloveniji maja meseca. Vsi to želimo in prosimo Boga, da nas usluši.

Škof Slomšek je bil in je še dar božji slovenskemu narodu. Zavedajmo se s hvaležnostjo vrednosti te božje dobrote in hvaležnost tudi darežljivo pokažimo. Čeke napišite na »Slomšek Association« in jih pošljite na katerega koli sledenih:

John Petric, 451 E. 156 St.,
Cleveland, OH 44110
Julka Smole, 1223 E. 58 St.,
Cleveland, OH 44103
Frank Urankar, 396 Steven
Blvd., Richmond Hts., OH
44143

Od zadnjega poročila so še darovali:

(dalje na str. 15)

Zborovanje Družbe za slovenske študije v Washingtonu, D.C. (26.-29. okt. 1995)

NEW YORK, N.Y. (30. oktobra 1995) — Včeraj se je končala štiridnevna 27. vsedržavna konvencija Ameriškega združenja za pospeševanja slovanskih študij (American Association for the Advancement of Slavic Studies). Na njej je Society for Slovene Studies - Družba za slovenske študije imela svoje 23. redno letno zborovanje. Poleg običajnih organizacijskih srečanj je letos SSS imela na sporedu pet znanstvenih sekcij, ki se jih je udeleževalo večje število ameriški in slovenskih udeležencev konvencije iz Združenih držav, Kanade in Evrope, še posebno gostov iz Republike Slovenije. Zborovanje je vodil novi, pravkar izvoljeni predsednik Družbe za slovenske študije, slavist in slovenist, profesor Tom Priestly z Univerze v Alberti (Edmonton, Kanada).

NA prvi sekciji, v četrtek, 26. oktobra, posvečeni problematiki malih slovenskih manjšinskih skupnosti na Madžarskem, v Avstriji in v Italiji (The Small Slovene Minorities in Hungary, Austria and Italy) — vodil jo je dr. Matjaž Klemenčič, profesor Univerze v Mariboru — so bila na sporednu tri predavanja: eno o Porabskih Slovencih na Madžarskem Kataline Munda-Hirnokove, sodelavke Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, po rodu porabske Slovenske; drugo o Slovencih v Kanalski dolini v Italiji — znanega norveškega profesorja Roberta Minnicha z Univerze v Bergenu, avtorja vrste angleških študij o slovenskih manjšinskih skupnostih v povoju vzhodnoalpskem prostoru; in tretje o »Štajerskih Slovencih v Avstriji« — profesorja Wolfganga Gombocza z Univerze v Gradcu; profesor Gombocz se radi bolezni - na žalost - konference ni mogel udeležiti.

Vrsto pripombe o problematiki slovenskih manjšin v slovenskem zamejstvu je podal prof. Tom Priestly, ki se sam ukvarja s problematiko slovenskih koroških dialektov; za njim je sledila živahna razprava številnih udeležencev te sekcijs, ki je vnovič pokazala, kako pomembna in važna je internacionalizacija problematike slovenskih manjšin v zamejstvu v enem ali drugem svetovnih jezikov.

Druga sekcijs konvencije je bila posvečena problematiki »Recepce zahodnoevropskih modernističnih tokov v slovenski književnosti« (The Reception of West European Modernism in Slovene Literature).

Sekcijs je vodil profesor Michael Biggins z University of Washington v Seattlu, znanu prevajalec slovenskih avtorjev v angleščino, na primer Edvarda Kocbeka in Borisa Pahorja - med najnovejšimi

njegovimi prevodi in publikacijami.

V tej sekcijs so bila na programu tri predavanja. Prvega predavatelja, Aleša Debreljaka, ki naj bi govoril o sprejemaju literarnih tokov v slovenski Moderni (Modalities of Assimilation, Revision and Suppression in Slovene Modernism), ni bilo, ker predavatelj radi bolezni ni mogel priti na zborovanje. Drugi govornik te sekcijs je bil Timothy Pogačar, profesor ohijske državne univerze Bowling Green; govoril je o konceptu jáz-a »samega sebe« - v slovenski Moderni (The Concept of Self in Slovene Modernism). Tretje predavanje (Nina Lenček) je bilo posvečeno problematiki modelov subjektivnosti v slovenski Moderni, predvsem problemom estetike nemškega ekspressionizma in poezije Devete dežele Jože Lovrenčiča. Obe predstavljeni temi sta zbudili veliko zanimanje in živahnio diskusijo, kar je vnovič kazalo na še vedno odprta, morda celo na veliko bolj odprta vprašanja slovenske Moderne, pred katerimi stojijo slovenski literarni zgodovinarji.

Tretja sekcijs konference na programu, v soboto, 28. oktobra, je bila posvečena problematiki rekonstruiranja držav Srednjevzhodne Evrope v njih prehodnem obdobju (Problems of Reconstructing Transitional Countries in East Central Europe).

Sekcijs je vodil John Garland, profesor Kansaške univerze (University of Kansas); njen program so sestavljala štiri predavanja: Najprej predavanja profesorja Aleša Lukarja z Videmske univerze v Italiji, ki je govoril »O ustvarjanju malih poslovnih omrežij v pasivnih območjih prehodnih področij Srednjevzhodne Evrope« (Small Business Networking in Passive Areas of the Transitional Countries of East Central Europe); nato

predavanje profesorja Miroslava Rebernika z Univerze v Mariboru - »O pospeševanju podjetništva v vzhodnih področjih Srednjevzhodne Evrope« (Entrepreneurship Promotion and Education in the Transitional Countries of East Central Europe); predavanje Kennetha Zeppa, profesorja Metropolitan State University v Minneapolisu, Minn., o »Edinstvenih privatizacijskih poteh in rešitvah v Republiki Sloveniji« (Problems and Programs of Slovenia: A Unique Privatization Path), - in - predavanje Lidije Polutnik z Babson Collegea na temo: »Ustvarjanje ugodnejšega ambienta za rast podjetništva v Srednjevzhodnih evropskih deželah« (Creating an Entrepreneurship-Friendly Environment in East Central European Countries). Diskusijo v tej sekcijs je vodil Sven Magenburg, profesor na University of Boras na Švedskem.

Istega dne je bila na sporednu konvencijo tudi - v nekem smislu zgodovinska sekcijs Družbe za slovenske študije, posvečena specifični problematiki druge svetovne vojne v Sloveniji - različnemu gledanju nanjo in različnemu doživljaju njene stvarnosti (v angleščini: World War II in Slovenia: Diverse Views and Experiences).

Sekcijs je vodila profesorica Carole Rogel z Ohio State University. Sekcijs je imela tri govornike, dr. Jero Vodusek-Starič, profesorico Inštituta za sodobno zgodovino v Ljubljani, ki je poskušala orisati ideoleske in historiografske probleme obravnavanja druge svetovne vojne v slovenskem zgodovinopisu; naslov njene predavanja v angleščini: World War II in Slovenia: Controversies and Historiography.

Drugi govornik je bil Pavle Boršnik, dolgoletni urednik agencije Glas Amerike v Washingtonu; govoril je »O tragediji pozabljene slovenskega odporiškega gibanja tako imenovane plave garde«, protirevolucionarne organizacije v Sloveniji, povezane z Mihajlovičevim gibanjem v drugi Jugoslaviji (Gone with the Wind: The Tragedy of a Forgotten Slovene Resistance [Blue Guard]).

Tretji govornik je bil dr. Metod Milač, upokojeni ravatelj knjižnice na Syracuse University v ZDA, ki je v svojem nastopu predstavil poglavje iz svoje avtobiografije v angleščini: »Vojna leta, 1941-1945: Iz mojih doživetij« (The

Studia slovenica

LJUBLJANA, Slovenija — Mislim, da je prav, da se oglasim in sporočim par stvari prijateljem in znancem.

Končno so v inštitutu Studia slovenica nastavljeni vse knjižne police. Dobil sem dobre znance, ki so delo dokončali. Police so me stale 8.500 ameriških dolarjev. Najemnina me stane, po sedanjem tečaju, 9.200 ameriških dolarjev na leto. Za dva prevoza (iz Francije in iz Kanade) gradiva, ki sem ga tam dobil, sem moral odšteti skupno 2.000 dolarjev. Okenske zavese in njih inštalacija so stale 1.250 dolarjev. Tem izdatkom je treba prijeti za stroške osebnih prevozov (ki sem jih sam naredil s svojim avtomobilom) iz Linza, iz italijanske Gorice, iz Rima, iz Francije, stroške za pošto, fax, pisarniške potrebe itd.

Zakaj vse to navajam? Ljubljanski nadškop dr. Alojzij Šustar mi je dobrohotno preskrbel nemško podporo v znesku 13.900 ameriških dolarjev. Nekateri so mislili in verjetno še misljijo, da sem s to podporo dosegel, da krijem stroške. Samo najemnina nadškopfiji mi je v enem letu odvzela od te vsote 9.200 ameriških dolarjev, ostane 4.700 dolarjev. In ostali stroški?

Prostora imam daleč premalo (204 kv m). V teh prostorih je vse gradivo (knjige, časopisi) in polno neodprtih škatel, v katerih je arhiv. V teh prostorih spim in ko pride žena, tudi ona; v teh prostorih si tudi kuvara. Zgodovinarji bi radi pregledali arhive (dr. B. Vošnjaka, dr. L. Puša, o dr. Gregoriju Rožmanu itd.), kajti tovrstno gradivo jih najbolj zanima. Na žalost nimam niti prostora za arhiv niti ne pomočnika, ki bi mi pomagal urejati stvari. Ni prostora za namestitev pomočnika, niti prostora za računalnik, za kopirni stroj, ni prostora za eventualnega bralca.

Povrh vse težav moram povedati, da so mi že dvakrat vložili v moje skladisče tu v Zavodu sv. Stanislava. Prvič so to storili aprila 1993; v moji odsotnosti (bil sem v ZDA) je šla žena pogledat, kako je s prostori. Videla je, da so razbili ključavnico in da so bila vrata odprta, vsem dostopna. Vsaj eno stvar sem, po svojem povratku, identificiral, da mi je bila vzeta, ko sem jo videl na polici enega od zavodskega uslužbencev.

Pred kratkim so drugič vložili v skladisče, kjer imam spravljenih 44 vetrin. Pred dvema letoma sem za ceno 6.750 dolarjev naročil 44 velikih vetrin, da sem mogel organizirati razstavo »Življenje in delo Slovencev v Argentini«, v Slovenskem šolskem muzeju v Ljubljani. V to skladisče so vdrli skozi dvoje vrat. Od prvih imam ključ (enega sem dal hišniku), na druga vrata sem pa pretekla julija v navzočnosti dveh Zavodovih uslužbencev namestil ameriško kombinirano ključavnico. Sedaj sem našel vse razbito.

To popisujem, ker mi nekateri znanci in prijatelji zatrjujejo, da živim v najbolj varnem poslopju in da moram tam ostati, četudi ni prostora za normalno delo.

To tako nenaklonjenem vodstvu se mi lahko še kaj drugega pripeti. Toliko v vednost. Vsem, ki berete Ameriško domovino, lep pozdrav.

Janez A. Arnež

PROŠNJA

V imenu svojcev in soborcev slovenske nacionalne ilegalne med drugo svetovno vojno, se obračamo na slovensko javnost v svetu, da po svojih močeh podpre akcijo za postavitev spominskega obeležja v Mozlju na Kočevskem, kjer so bili septembra in oktobra 1943 pokončani junaki iz Grčaric.

V načrtu je sanacija ruševin kapelice Sv. Krvi pri Mozlju, nedaleč od grobišč, kjer so bili pomorjeni.

Obeležje naj bi služilo kot skromen dokaz, da njihova žrtev za boljšo bodočnost slovenskega naroda ni in ne bo pozabljenja.

Prosimo vse Slovence, ki jih doseže ta prošnja, da podpro to akcijo. Prispevke, za katere boste prejeli zahvalo in potrdilo, pošljite na naslov:

Slovenian Memorial Fund
Acct. No.: 170001180
c/o Third Federal Savings Bank
1132 Euclid Avenue
Cleveland, OH 44115

Za Akcijski odbor:
Pavle Boršnik, Perry, Ohio
Cvetka M. Jakuš, Toronto, Canada
Milan Kravanja, Arlington, Va.
Metod M. Milač, Syracuse, N.Y.
Mike Perles, Westlake, Ohio

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Slomškov krožek

(nadaljevanje s str. 14)

\$1000: g. in ga. Peter Osenar, v spomin na tetovo Ivanku Pograjc;

\$100: Eleanor B. in Frank M. Zernic, v spomin na Josephine Zernic;

po \$50: Tila in Mirko Antloga; Ivan Jakomin;

\$30: Alojz Mlakar, British Columbia, Kanada;

po \$20: Marija Ribič; Josephine in John Škafar;

še po \$100: Vida in Tone Oblak;

\$10: Štefan Rezonja.

Bog plačaj vsem skupaj!

Za odbor Slom. krožka:
Frank Urankar

**Anton M.
LAVRISHA**
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RACUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

(dalje na str. 16)

Škof Edward Pevec v Sloveniji

Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je v torek, 17. oktobra, sprejel Antona Edwarda Pevca, pomožnega škofa iz Clevelandu, Ohio, ZDA, s sorodniki. Nadškof Šuštar je škofu Pevcu predstavil življenje Cerkve na Slovenskem, beseda pa je med drugim tekla še o drugih aktualnih vprašanjih, kot so položaj slovenskih izseljencev, neurejen pravni položaj Cerkve v današnji družbi in vprašanje šolstva. Ljubljanska naškofija je s clevelandsko še posebej povezana, saj je letos tja poslala na študij in za pastoralno pomoč svojega duhovnika. Škof Pevec je po svojih prednikih slovenskega rodu. Ob obisku Slovenije si je ogledal še Stično in Žužemberk, kjer je daroval sveto mašo, v sredo, 18. oktobra, pa še rojstna kraja svojih staršev Šentlovrenc in Šentupert na Dolenjskem.

DRUŽINA, 29.10.1995 A. S.

Intervju guvernerja Ohia Georgea Voinovicha za ljubljansko Delo

(Nadaljevanje in konec)

(V prvem delu intervjuja, objavljenem pretekli teden, je guvernator Voinovich poudaril, da absolutno mora biti Slovenija udeležena v mednarodni trgovini. Ugotoviti mora, za kaj je najbolj sposobna in najti svojo nišo. Nato je Delov novinar Radovan Kozmos nadaljeval:

• In kako seznaniti svet s perspektivnostjo takšne niše?

Za to potrebujete učinkovito vladno službo za stike z javnostjo. Nekdo mora poklicno skrbeti za to, da šest ali sedem najpomembnejših primerov slovenske uspešnosti spravi v *Wall Street Journal*, *Economist*, *New York Times*, v glasila, ki ustvarjajo svetovno mnenje, tako da si podjetnik, ki

razmišlja o širjenju poslov v tem delu sveta, reče: Aha, Slovenija se postavlja na noge. Ima dobro logo, usposobljeno delovno silo, na čelu države je sicer še vedno veliko socialistov, ki pa jih je očitno razsvetlil sveti duh, ugledali so luč — zagovarjajo tržno gospodarstvo. V tej državi bi se najbrž dalo sklepati kupčije.

• Kaj pa konkurenč?

Otresti se je morate. Vaša najbljžja konkurentka je Avstrija, ki se predstavlja kot država v srcu Evrope. To je njeva pravica, vi pa morate ugotoviti, kakšne so prednosti vaše lokacije in stroškov. Pri nas v Ohiu se predstavljamo kot država z najprijeznejšim okoljem za podjetnike — in vsak dan v letu neusmiljeno konkuriramo Indiani, Illinoisu, Pennsylvaniji... Tako ni presenetljivo, da je Ohio 16. najmočnejše gospodarstvo na svetu.

• Zdite se neizmerno pragmatični. Ste takšni tudi pri reševanju konkretnih problemov?

Natanko takšen. Premieru Drnovšku sem ravno danes med dolgim pogovorom povedal, da sem popoln pragmatik. Zastavljeno nalogo želim opraviti na kakršen koli način, ki deluje in prinese želene rezultate.

• Gradivo, ki ste ga prinesli s seboj, je impresivno branje. Vašim uspehom na številnih področjih skorajda ni videti konca. Gotovo ste zelo ponosni na svoje dosežke?

Ponosen sem na svojo skupino, v kateri so imenitni, nadvse sposobni ljudje. Plodno sodelujemo tudi z zasebnim sektorjem, kar v Evropi ni tako zelo v navadi. Običen domača podjetnike in jih vprašam, s čim jim država lahko pomaga. V znanstveni in tehnološki oddelek smo pritegnili najboljše ljudi v državi, da nam svetujejo ukrepe na tem področju.

Z drugimi besedami, ne sedim v slonokoščenem stolpu in

odločam, kaj bomo počeli, redno obiskujem svoje »odjemalce« in jih sprašujem, kaj želijo in pričakujejo od mene.

• Bi bilo morda tako lahko na kratko opisati razliko med demokratij in republikanci? Je pragmatičen pristop vaše stranke tisto, kar vas loči od demokratov?

Cisto na kratko: vsa naša dejavnost temelji na svobodnem podjetništvu. Ustvariti želimo razmere, v katerih je kar majlaže sklepati posle, ki omogočajo gospodarsko rast in nova delovna mesta za naše državljanje.

• Ob prevzemu guvernerskega položaja ste ostro nastopili proti vsakovrstnim prestopnikom, življenje ste zagrenili tudi marsikateremu neprevindnemu vozniku...

Kdor v Ohiu vozi pod vplivom alkohola, sili v hude težave. Z ostrimi zakoni smo dosegli, da pijani vozniki pri nas zakrivijo najmanj nesreč s smrtnim izidom.

• Torej verjamete v ostre kazni?

Uporabljamo sistem korenčka in palice. V ZDA vodimo po številu centrov za rehabilitacijo prestopnikov. Zavedamo se, da se številni med njimi srečajo z zakonom zaradi vrste hudi problemov — alkohola, drog, duševnih motenj. Namesto da bi jih trpali v zapore, ki so pri nas namenjeni predvsem zakrnjenim zločincem, jih poskušamo prevzgojiti in jih vrniti v družbo.

Omenil bi še naš sistem socialne zaščite. Kot guverner sem jadrno odpravil podporo za brezposelne, ki so prej avtomatično dobivali 150 dolarjev na mesec. Kdor je sposoben za delo, naj si ga poišče. S prihranjenim denarjem financiramo usposabljanje brezposelnih za nova delovna mesta, skrbimo za otroke, ki jim zaradi nezdravih družinskih razmer grozi, da bodo zabredli v kriminal. Zagotavljamo jim solidno šolanje in strokovno sestovanje, v programu *Pomagajmo družini* sodelujejo tako državne kot zasebne službe.

Kar zadeva zdravstveno varstvo, imamo v Ohiu zavarovan

največji odstotek otrok v ZDA. Skratka, težave rešujemo z vrsto različnih ukrepov, ker se pač zavedamo, da zanje ni enega samega, čudežnega zdravila.

• Med vašimi uspehi je omenjena tudi zaščita naravnega okolja. Tako ste med drugim prepovedali črpjanje naftne v jezeru Erie. Ali vaša tovrstna prizadevanja sežejo tudi onkraj meja Ohia?

Veste, ukvarjam se predvsem s problemi, za katere lahko ustrezeno poskrbim. Na svetu je vse preveč ljudi, ki bi hoteli rešiti ves planet; mislim, da bi bilo koristnejše, če bi najprej poskusili pomesti pred lastnim pragom.

Ko smo pri nas prepovedali izpuščanje nekaterih strupenih snovi v ozračje in vode, so se številna podjetja znašla v hudi težavah. S posebnim skladom smo jim pomagali preusmeriti se na drugačno, okolju prijaznejšo tehnologijo. Ta se je v nekaterih primerih izkazala celo za cenejšo kot prejšnje.

Osebno izhajam iz prepričanja, da je večina ljudi dobrih — če jim ponudiš roko, jo bo večina tudi sprejela in sodelovala z vami. Brezvestno manjšino, ki poskuša ubirati prevedane bližnjice, je pač treba prepričati s prisilo.

• Z vami najbrž ni priporočljivo zobati česenj?

Nasprotno, z menoj je zelo preprosto sodelovati, Krotak sem kot jagnje. Navsezadnje sem Slovenec, torej človek, ki ljubi. (Smeh.)

• Na tiskovni konferenci ste omenili, da ste »svojega dobrega prijatelja Georgea Busha« vztrajno prepričevali, naj prizna neodvisno Slovenijo. Danes, kot pravite, čutite dolžnost, da v naši državi pomagate spodbujati tržno gospodarstvo in storite vse, kar je v vaši moći, da bi novi sistem čim bolje uspel. Kakšno je vaše mnenje o Evropski uniji?

V splošnem bi rekel, da bi vam članstvo v njej lahko koristilo. Sam bi to vprašanje poskusil rešiti po diplomatskih kanalih, vsekakor pa bi si prizadeval čim hitreje izpolniti vse potrebne pogoje. Z bliskovitim ukrepanjem bi poskusil prepričati Unijo, da si zavestno, načrtno prizadevam za čim prejšnji partnerski odnos z njo.

• Gotovo ste seznanjeni s težavami slovensko-italijanskimi odnosami...

Ne zamerite, ampak tega resne bi že zelel komentirati, ker nimam vseh potrebnih podatkov. Vprašanje raje zastavite našemu veleposlaniku pri vas Victorju Jackovichu, ki je dobro seznanjen s to problematiko. To je njegov posel.

• Domači tisk vas opisuje kot dostopnega, priljubljenega politika, preprostega družinskega človeka, s katerim se ljudje lahko poistovetijo. Najbrž je prijeten občutek, če vas na volitvah podpre skoraj tri četrte upravičencev?

Res je, zato si bom jutri morda lahko privoščil nekaj sproščenih uric ribolova.

(KONEC)

ZBOROVANJE

(nadaljevanje s str. 15)

War Years, 1941-1945: From My Experiences.

Diskutanta te sekcije sta bila zgodovinarja - profesor dr. Peter Vodopivec z Univerze v Ljubljani, in dr. Rudolph M. Susel, urednik Ameriške Domovine v Clevelandu.

In naj poudarim: Tematika te sekcije je odprla vso in celotno problematiko slovenskega zgodovinopisa o dogajanju v zadnji svetovni vojni. Predavanja sama po sebi, a še zlasti sproščeno razpravljanje te, še vedno odprte problematike naše polpreteklosti, je čisto gotovo pokazalo potrebo, smer in pot znanstvene obravnavne problema, ki še vedno čaka na kritično razjasnitve.

Poslednja sekcija konvencije Družbe za slovenske študije je bila v nedeljo, 29. oktobra, na temo: Liberalizacija slovenske družbe v zadnjih šestdesetih letih (Liberalization of the Slovene Society in the Late Sixties). Vodila jo je profesorica Lea Plut-Pregelj z Universitetom of Maryland.

Sekcija je imela dva govornika: profesorja Boža Repe-ta z Univerze v Mariboru, ki je govoril o Politični liberalizaciji v Sloveniji in njenih posledicah (Political Liberalization in Slovenia and Its Consequences), in profesorja Gregorja Tomca z Univerze v Ljubljani, ki je govoril o »Tvorbi sub-kultur in njihovih silnicah v družbi« (Formation of Subcultures and Their Influences in the Society). Tretji govornik, France Dolinar, sodelavec v Arhivih Republike Slovenije v Ljubljani, ki naj bi govoril o »Procesu normalizacije odnosov med Cerkvijo in državo (Process of Normalization of Relations Between the Church and the State) - ni mogel priti v Washington; njegovo predavanje je na konvenciji prebral prof. Tom Priestly.

Poleg vseh teh sekcij je na Washingtonski konvenciji AAASS - Družba za slovenske študije imela še svoje organizacijske sestanke: sejo svojega izvršnega odbora, in svoj širi organizacijski sestanek za članstvo. Že prvi dan delovnega reda, v četrtek, 26. oktobra zvečer, je bilo slavnostno in družabno srečanje na poslanosti Republike Slovenije v Washingtonu, na katerega je člane Society for Slovene Studies povabil veleposlanik Republike Slovenije v Združenih državah prof. dr. Ernest Petrič. Srečanje na slovenskem veleposlanstvu je bilo toplo in domače — in česar smo se povabljeni dobro zavedali, — prvo na taki ravni v zgodovini slovenskega naroda.

Rado L. Lenček

Podpirajmo Slovenijo!

MALI OGLASI

Apartment For Rent
Waterloo area, 4 rooms, with appliances, \$155 per month rent. Ideal for retired lady. Call 729-5255. (43-46)

ZNANSTVENO POROČILO

Inštitut za novejšo zgodovino

Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929-1955

Zdenko Čepič • Tone Ferenc • Aleš Gabrič • Bojan Godeša
 Boris Mlakar • Dušan Nećak • Jože Prinčič • Janko Prunk
 Božo Repe • Anka Vidovič-Miklavčič • Peter Vodopivec • Milan Ževar

(Ljubljana, september 1995)

Državni zbor Republike Slovenije je zaprosil slovenske zgodovinarje, da pripravijo znanstveno poročilo o novejši zgodovini Slovencev. Besedilo naj bi bilo zgodovinopisna podlaga za opredeljevanje državnega zaborava do nekaterih odprtih vprašanj bližnje preteklosti.

Težišče poročila je zato v prikazu prelomnih točk, ki so ključne za razumevanje in pojasnitve vzrokov za razcep v slovenski družbi. Zato obravnava predvsem politična vprašanja, vendar pa upošteva tudi druge vidike (gospodarske, socialne, kulturne), pomembne za razumevanje slovenske razcepljenosti. Časovno zajema slovensko zgodovino tridesetih let, ko sta polarizacija in idejna nestrnost naraščali, drugo svetovno vojno, ko so nasprotna doseglja vrhunec in se končuje s petdesetimi leti našega stoletja, ko že popušča pritisk totalitarne države.

Poročilo je napisano na podlagi do sedaj opravljenih raziskav in vedenja avtorjev ter je vsebinsko usklajeno. Besedilo je namreč skupinsko delo dvanajstih slovenskih zgodovinarjev, izbranih na podlagi njihovega dosedanjega znanstvenega dela. Vsa organizacijska in koordinacijska dela je opravil Inštitut za novejšo zgodovino. V avtorski skupini so bili: dr. Zdenko Čepič, znanstveni sodelavec Inštituta za novejšo zgodovino, prof. dr. Tone Ferenc, znanstveni svetnik Inštituta za novejšo zgodovino, dr. Aleš Gabrič, asistent-doktor Inštituta za novejšo zgodovino, dr. Bojan Godeša, znanstveni sodelavec Inštituta za novejšo zgodovino, mag. Boris Mlakar, asistent-magister Inštituta za novejšo zgodovino, prof. dr. Dušan Nećak, redni profesor na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete univerze v Ljubljani, dr. Jože Prinčič, znanstveni sodelavec Inštituta za novejšo zgodovino, prof. dr. Janko Prunk, znanstveni svetnik Inštituta za novejšo zgodovino, dr. Božo Repe, docent Pedagoške fakultete univerze v Mariboru, dr. Anka Vidovič-Miklavčič, višja znanstvena sodelavka Inštituta za novejšo zgodovino, prof. dr. Peter Vodopivec, redni profesor na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete univerze v Ljubljani, in prof. dr. Milan Ževar, redni profesor v pokoju.

Ljubljana, 15. septembra 1995

Slovenci v Kraljevini Jugoslaviji (1929-1941)

Svetovni in evropski okvir

Zadnje desetletje pred drugo svetovno vojno - trideseta leta našega stoletja - v zgodovinskih študijah večinoma ni obravnavano kot posebna doba, temveč kot sestavni del nekaj več kot dvajsetletnega obdobja med obema vojnami. V resnici je to obdobje svojevrstna celota in se v svetovnih in evropskih razsežnostih bistveno razlikuje od predhodnega desetletja, ki je sledilo versajskim in pariškim dogovorom in prvemu svetovnemu spopadu.

V tridesetih letih 20. stoletja, v razmerah do tedaj največje krize v zgodovini kapitalističnega gospodarstva, so v neizprosnem, na videz dokončnem obračunu ena ob drugo trčile ideje, ki so obvladovale zahodni industrijski svet od začetka moderne industrijske

družbe dalje. Liberalne meščanske, socialistične in celo konzervativno-reformne predstave, ki so imele po letu 1918 svoje pristaše v mnogih evropskih državah, so izgubljale svojo prepričljivost in socialno podporo, rastla pa je popularnost nacionalno, rasno in socialistično ekskluzivnih ideologij, ki so obljudljale radikalno razrešitev nasprotij in kratkoročno uresničitev nacionalnih, socijalnih in političnih ciljev.

Velika gospodarska kriza, ki se je po letu 1929 iz ZDA razširila v Evropo, je prizadela vse gospodarske panoge, celo proizvajalce hrane in surovin, in v dolge vrste brezposelnih pognala ne le osiromašene kmete in industrijske delavce, temveč tudi pripadnike srednjih slojev (v Veliki Britaniji tri, v Nemčiji celo šest milijonov).

nov brezposelnih).

Prve znake denarne in gospodarske ozdravitve je bilo v nekaterih državah čutiti leta 1932, v večini držav pa je bila kriza premagana šele v drugi polovici tridesetih let.

V nasprotju s pričakovanji komunističnih in marksističnih ideologov gospodarski polom ni nikjer okreplil socialističnih in komunističnih strank ali spodbudil k prevratniškim nemirim, ki bi napovedovali socialno revolucijo. Nasprotno: utrdil je moč in avtoritetu državnih ustanov; policija je povsod dobivala večje pristojnosti, liberalna gospodarska politika se je umikala politiki državnega poseganja v gospodarstvo in začel se je nov pochod protekcionizma, zapiranja nacionalnih trgov in omejevanja mednarodne menjave, ki je poglabljal mednarodna nasprotja in delitve, ki pa mu je hkrati po letu 1935 sledil nov gospodarski vzpon.

Tako so bile v tridesetih letih evropske države z liberalno, meščansko parlamentarno usmeritvijo v izraziti defenziivi. Velika Britanija je sicer res uživala notranji mir, saj je njen politični sistem deloval v skladu s tradicijo, toda v zunanjepolitičnem pogledu se je še vedno obračala predvsem h kolonijam in se začela pozorneje ukvarjati z Evropo šele potem, ko je Adolf Hitler že uresničeval svoje grožnje in je bila druga svetovna vojna pred vratimi.

V nasprotju z Veliko Britanijo je Francija, ki je po letu 1918 veljala za glavnega čuvanja evropskega meddržavnega miru in reda, v tridesetih letih doživila zaostrene notranjepolitične krize, ki so v isti senci krepile levico in desnico in do datno cepile že tako skrajno razcepljeno francosko politično prizorišče. Nemoč Francije na mednarodnem področju je jasno razkrila nesposobnost Pariza, da bi se uprl enostranski nemški odločitvi o plačevanju reparacij, nato pa so jo druga za drugo potrjevale ponosrečene francoske diplomatske akcije, ki so končno katastrofo doživele ob francosko-britanskem pristanku na Hitlerjev diktat v Münchenu in delitev Češkoslovaške leta 1938.

Trideseta leta so bila tako v Evropi posebej naklonjena krepitvi treh držav, ki so, čeprav različno neučakano, težile k spremembam po prvi svetovni vojni nastalega evropskega meddržavnega in socialnega reda. To so bile Italija, Nemčija in Sovjetska zveza.

Italijo, kjer je fašizem prisel na oblast že v dvajsetih letih, je sicer gospodarska kriza pri-

Za boljše razumevanje polpretekle zgodovine

V tej številki Ameriške Domovine začnem objavljati celoten tekst znanstvenega poročila »Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929-1955«. Ker je to od slovenskega parlamenta naročeno poročilo dolgo kakih 100 tiskanih strani, bo izhajal v več nadaljevanjih. Tiskano poročilo mi je posredoval v Washingtonu pretekl teden dr. Peter Vodopivec, eden od avtorjev. Sodelovala sva kot diskutanta na panelu, o katerem poroča podrobnejše prof. dr. Rado Lenček, tudi v današnji številki. Dalje, na zborovanju v Washingtonu je sodeloval s svojim referatom še drugi avtor, dr. Božo Repe iz mariborske univerze, prav tako se je zborovanja udeležila zgodovinarka dr. Jera Vodušek-Starič, ki je sprva sodelovala v ekipi, ki je pripravljala znanstveno poročilo, a je zaradi nesoglašanja odstopila. V svojem referatu pa je poudarjala, da zelo potrebujejo zgodovinarji, ki si prizadevajo za popolnejše, resničnejše razumevanje in prikazovanje polpretekle slovenske zgodovine, dostop do vseh virov in tu je poudarila tudi vire, ki jih hrani politična emigracija. Debata po podanih treh referatih in komentarjih obeh diskutantov je bila zelo živahna in zanimiva. Prihodnji november bo zborovanje Družbe za slovenske študije v Bostonu in se pripravlja vsaj en panel, ki bo obravnaval medvojno dogajanje.

Dr. Rudolph M. Susel

zadela podobno kot druge zahodne evropske države, toda Benito Mussoliniju je uspelo s spremno gospodarsko in socialno politiko naglo povrniti notranjo stabilnost.

S Hitlerjevim nacionalsocialističnim vzponom v Nemčiji leta 1933, ki je bil posledica dolgoletne nemške notranje gospodarske in družbene nestabilnosti, obenem pa tudi protinemške antantne politike po prvi svetovni vojni in tragicne razbitosti nemškega socialističnega in demokratičnega tabora, se je začel nagel dvig nemške mednarodne vojaške in politične moči.

Hitler je bil, kot je zapisal angleški zgodovinar A. J. P. Taylor, v bistvu »iskren« politik, saj je vse, kar je kasneje uresničil, tudi vnaprej napovedal. S spremno socialno in nacionalno politiko je v nekaj letih združil vso oblast v svojih rokah, Nemčija je bila spet močna in enotna in mimo mednarodnih dogоворov so bile v najkrajšem možnem času »opravljene Nemcem po prvi svetovni vojni v Versaillesu« storjene krivice.

Tisti srednji del evropske javnosti in diplomacije, ki fašizma in nacizma sicer ni podpiral, vendar se tudi ni odločneje bojeval proti njemu, je sredi tridesetih let usodno naseljal teži, da je »prava politika« vedno znova le »politika možnega« in so skrajnosti samo plod krize, ki bodo skušali z njo avtomatično ugasnile.

Nova delitev sveta in Evrope se je v tem smislu začela že z vojno v Abesiniji, ki so jo Italijani zasedli v letih 1935 in 1936 medtem ko je Društvo narodov nemočno mahalo z geslom o »kolektivni varnosti« in »sankcijah proti agresorju«. Mednarodna kapitula-

cija pred Italijo se je nadaljevala s popuščanjem Hitlerju in Nemčiji, ki je leta 1938 najprej priključila Avstrijo, nato razbila Češkoslovaško in septembra 1939 segla po Poljski.

Sovjetska zveza je v tridesetih letih manj posegala v evropsko politiko, kot se običajno govori in misli. Po Stalinovem obračunu s Trockim ob koncu dvajsetih let je v sovjetskem vrhu dokončno zmagal Stalinnov koncept »gradnje socializma v eni deželi«, ki so mu bile podrejene vse ostale akcije in odločitve. Njegov nedvoumni cilj je bil dvig Sovjetske zvezde med maloštevilne evropske in svetovne velesile, ki naj bi ga zagotovili s kolektivizacijo v kmetijstvu, pospešeno, nasilno industrializacijo in načrtno politiko petletk.

Tako sovjetski komunistični voditelji v tridesetih letih niso spodbujali in podpirali »izvoza revolucije«, komunistične stranke v Evropi pa so izrabljali kot orodje sovjetske velikodržavne politike in obračuna z delavskimi in socialističnimi skupinami, ki niso pristajale na sovjetske prevratniške in politične zamisli.

Sovjetska mednarodnopolitična usmeritev se v tem pogledu ni spremenila niti po letu 1935, ko je Moskva s Kominterno spodbudila k ljudskofrontnemu povezovanju protifašističnih strank in se poskušala postaviti na čelo rastočega evropskega protifašizma. Slednje ji je do neke mere tudi uspelo: v času priostrelnih, vse bolj enostranskih in črno-belih delitev pred drugo svetovno vojno in neodločne, omahljive

(dalje na str. 18)

Visit Our Slovene American Auto Repair Shop!
NOTTINGHAM AUTO BODY & FRAME
 Frame Straightening
 Collision Repair
 Painting
 19425 St. Clair Avenue
 Tel. 481-1337
 Michael Bukovec, Owner

**Joseph L.
FORTUNA**

POGREBNI ZAVOD
 5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderno pogrebni zavod
 Ambulanca na razpolago
 podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

BRICKMAN & SONS
 FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

75 let koroškega plebiscita

GORICA, It. - 10. oktober vsako leto spominja Korošce na odločilno glasovanje v letu 1920. Letos se je to ponovilo že petinsedemdesetič, zato je bilo tudi slavje veče in bogatejše.

Pred tričetrt stoletja se je na glasovanju na južnem Koroškem (ki je bila razdeljena v cono A in B) večina (59%) tako nemško kot slovensko govorečega prebivalstva odločila za priključitev Avstriji in ne južni sosedji SHS.

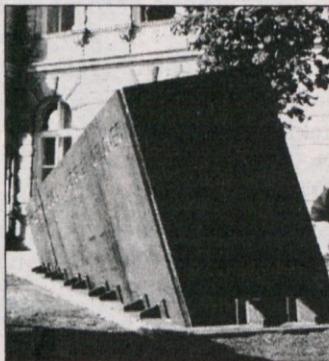
Vsa leta so bila ta praznovanja kot trn v peti slovenski narodni manjšini, saj večinski narod res ni najbolj pravično delal z njimi. Letos je bilo to praznovanje prvič s prisotnostjo slovenskih politikov in govornika. Za tega se, žal, same organizacije niso mogle odločiti; zato je koroški deželni glavar sam določil dr. Valentina Inzka za predstavnika slovenskih Korošcev.

Slovesnosti so se začele že pred tradicionalnim 10. oktobrom. Ena najbolj vidnih je bila v soboto, 7. oktobra, ko so pred celovško Mohorjevo hišo odkrili posebne vrste spomenik. Arhitekt Günther Domenig je na 11 ton jekla spravil besede, ki označujejo (v obeh deželnih jezikih) sožitje in povezavo dveh narodov na Koroškem. Na eni strani je napisano ime založbe, na drugi pa so pomešane besede, ki bi morale biti vsem v opomin (npr. jaz, ti, domovina, bližnji, naš itd.).

Spomenik, za katerega se je Mohorjeva potegovala nekaj let in je stal 800.000 šil. (okrog 90.000 USD, op. ur. AD), sta financirala mesto in dežela Koroška kot doprinos ob 75-letnici plebiscita.

Odkritja so se poleg slovenskih udeležili tudi številni nemški politiki oz. predstavniki. Med govorniki so bili direktor Mohorjeve dr. Koren, umetnik sam, predsednik NAKA Nanti Olip in mestni župan (ki je govoril tudi v imenu nujno zadranega deželnega glavarja). Glasbeno je sodelovala Godba na pihala iz Šmihela, na koncu pa je bilo poskrbljeno tudi za dobro domačo malico, ob kateri so mnogi klepetali dolgo v popoldne.

Pa še to: tudi s cerkvene strani je bilo poskrbljeno za udeležbo. Predsednik Mohorjeve g. Kopeinig je namreč

Spomenik pred Mohorjevo hišo

zmolil posebno molitev in blagoslovil novi spomenik.

V ponedeljek, 9. oktobra, se je glavna slovesnost odvijala v deželni hiši, kjer so se v sobi grbov zbrali vsi koroški in tudi nekateri državni politiki (med njimi avstrijski predsednik in zvezni kancler). Med govorniki - od katerih so vsi priznali, da brez slovenskega deleža glasovanja priključitev k Avstriji ne bi bilo - je bil tokrat slovenski predstavnik dr. Valentin Inzko, zahvalo in priznanje manjšini pa je s posebno lepimi besedami dal predsednik Klestil. Glasbeno sta tokrat nastopili dve skupini: dijaki glasbene šole iz Kötschach-Mauthna in slovenske gimnazije.

Osrednje slavje je bilo seveda na sam 10. oktober. Lepo sončno vreme je na ulice glavnega mesta privabilo okrog 50.000 ljudi od vsepovsod. Nekateri so prišli še k maši ob 8. uri v stolnico, drugi šele ob pol desetih. Iz 131 okrožij je prišlo približno 15.000 nastopajočih v nošah, na traktorjih, konjih, plešoč, pojoč ali samo dobre volje - med njimi samo ena slovenska skupina.

Zastopani so bili tako starejši kot otroci, kmetje, uslužbenci, politiki, kulturniki, gasilci, policajci itd. Na častni tribuni so sedeli vsi koroški politiki in tudi krški škof Kapellari. Vsi skupaj so morali mimo hod zdržati dobrih šest ur. Bil je verjetno eden najlepših dozdaj in tudi tisti, ki so ga spremljali samo po televiziji, so bili navdušeni.

R.B.

Kat. glas, 19.10.1995

**BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!**

MALI OGLASI

FOR RENT

Euclid Ranch. 2 BR. \$550.00

261-0515

Ključne značilnosti slovenske politike, 1929-1955

(nadaljevanje s str. 17)

britansko-francoske politike je nemajhen del demokratične, tudi nekomunistično misleče javnosti sprejel tezo o Moskvi in Sovjetski zvezi kot edinem pravem braniku pred fašizmom in pristjal na načelo, da prepričan protikomunist ne more biti prepričljiv protifašist. To je imelo daljnosežne posledice za odnose med nasprotniki fašizma v raznih delih Evrope, za njihove delitve med drugo svetovno vojno in celo opredelitev po njej.

V letih pred drugo svetovno vojno so po vsej Evropi ugotavljali, da Zahodni svet izgublja ravnovesje in sredino ter da potrebuje »duhovno obnovo«, ki bo v človeku na novo obudila zavest individualne odgovornosti in smisel za trajne človeške vrednote.

Glasniki velikih in udarnih ideologij (fašizma, nacizma, komunizma in militantnega konzervativizma) so za polom obtoževali meščanske stranke in parlamentarizem in na različne načine dokazovali, da so tradicionalne liberalne vrednote in gesla rezultat zgrešenega razvoja vse od humanizma, razsvetljenstva in francoske revolucije dalje.

Komunisti so v razvoju dogodkov videli potrditev teze o nujnem propadu kapitalistične družbe, nacisti degeneracijo Evrope, ki naj bi bila posledica njenega »požidenja« in ravnega mešanja, katoliška cerkev in politični katolicizem neizogibno posledico liberalizma, sekularizacije in odpada od vere.

Rešitve, ki so jih ponujale velike ideologije, so se zdele svojevrstna bližnjica in so našle zagovornike in občudovalce ne le v državah, kjer so se dejansko uveljavile, temveč tudi izven njih. V Parizu in Londonu so v tem smislu menili, da je sovjetski komunizem za Zahod kratkoročno nevarnejši kot italijanski fašizem ali nemški nacizem in vztrajno nasedali Hitlerjevim zagotovilom in obljudbam. Podobno so razmišljali v Moskvi, kjer so se bolj bali Pariza in Londona kot Berlina in so se po neuspehih dogovarjanjih z njima leta 1939 odločili za pakt s Hitlerjem.

Pri tem je bilo v drugi polovici tridesetih let že presenetljivo

vo mnogo znanega o tem, kaj se v resnici dogaja v Sovjetski zvezi, Italiji in Nemčiji. Porčevalci in begunci so iz Nemčije poročali o neusmiljenem preganjanju nacističnih nasprotnikov, nacionalističnem in ideoškem ekskluzivizmu, o antisemitizmu in požiganju knjig, obiskovalci Sovjetske zveze, med njimi razočarani komunisti (npr. eden ustanovitelj francoske komunistične partije Boris Souvarine) pa o krvavih stalinskih čistkah, taboričih, Stalinovem kultu in policijskem teroru.

Na prelomu iz dvajsetih v trideseta leta sta s svojo novo, ostrejšo in brezkompromisnejšo politiko nastopili tudi sili, ki sta imeli močan vpliv v evropskem javnem življenju. Prva je bila **komunistična internacionala**, ki je pod vplivom zaostrenih razmer v Sovjetski zvezi do srede tridesetih let zavrala in preprečevala sodelovanje komunistov z nekomunističnimi, posebej socialističnimi in socialdemokratskimi strankami in s tem oteževala njihovo povezovanje.

Druga je bila **katoliška cerkev**, ki se je s papežem Pijem XI. odločila za »borbo za pravo katoliško zaostritev«. S tem si je obetala povrniti nekaj religioznega, kulturnega in političnega vpliva v družbi, ki je bil izgubljen z valom demokratizacije, družbene emancipacije nižjih slojev, laicizacije in sekularizacije ob koncu prve svetovne vojne.

Katoliška cerkev je za boj za ponovno katolizacijo življenja že leta 1922 ustanovila Katoliško akcijo (KA) kot laični apostolat pod vodstvom cerkvene hierarhije. Jasnejše naloge in organizacijske oblike je KA dobila prav na prelomu desetletja.

Leta 1931 je papež izdal socialno encikliko Quadragesimo anno, v kateri je ocenil aktualna socialna in politična gibanja. Odločno je zavrnil liberalizem in vsakovrstni socializem, od revolucionarnega do reformnega socialnodemokratskega. Slednji je bil za Cerkev nesprejemljiv zaradi ateizma in družbenega libertinizma.

Enciklika je katoličane pozvala v brezkompromisen boj za uveljavitev katoliških načel na vseh življenjskih področjih. Leta 1937 je papež izdal še dve

encikliki: v prvi, namenjeni katoličanom v Nemčiji (Mit brennender Sorge), je obsodil »novo poganstvo«, v drugi (Divini redemptoris) pa komunizem in vsako sodelovanje katoličanov s komunizmom.

Sredi tridesetih let je prišlo do pomembnega zasuka v sovjetski politiki in politiki komunistične internationale. Ob rastoči moči fašizma in nacizma je Sovjetska zveza s Kominterno končno pristala na pobudo socialistične internationale za skupni boj vseh demokratov proti fašizmu in nacizmu. Kominterna je tako opustila sovražno politiko do socialističnih strank in prenehala napadati socialne in meščanske demokrate. Pozivala je k ljudskofrontnemu povezovanju in postala njegova najbolj vneta zaveznica, hkrati pa je odločno nasprotovala radikalnejšim revolucionarnim skupinam, ki so sodelovanje z reformnimi socialističnimi, socialdemokratskimi in meščanskimi strankami še naprej odklanjale.

»Prva življenjska potreba je ta, da smo navezani na resničnost, da na njej temeljimo in iz nje izhajamo,« je leta 1940 zapisal Edvard Kocbek. Toda neodvisneži, ki so poskušali stvarnost ujeti v kritično ogledalo, so bili v tridesetih letih v Evropi neodmevna manjšina, množično podporo in simpatije pa so uživali prirvzenci in razlagalci bipolarne, maniheske slike sveta, ki so svoje okolje videli in doživljali le v dveh barvah in dveh razsežnostih: svetli ali temni, levi ali desni.

Slovenci v jugoslovanski državi

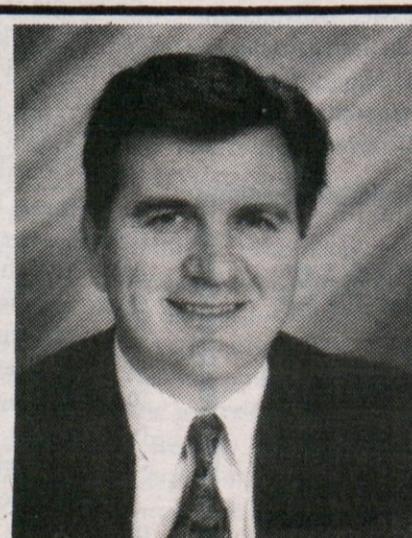
Jugoslovanska ideja v Sloveniji je imela leta 1918, ko je nastala jugoslovanska država, že dolgo tradicijo, resnično množično podporo pa je jugoslovansko gibanje dobilo šele z deklaracijskimi shodi in z zbiranjem podpisov za »majniško deklaracijo« v letih 1917-1918, ki se je zavzemala za združitev vseh »južnih Slovanov habsburške monarhije« v »Jugoslavijo« pod habsburškim žezлом.

Majniško gibanje sta vodili obe meščanski stranki, katoliška in liberalna, podprt ga je tudi del socialistov, velika večina prebivalstva pa se je kljub nejasnim predstavam o tem, kakšna naj bi bila ta država, pod »Jugoslavijo« razumela predvsem »narodno« državo, ki bo združila ves slovenski narodni prostor in uresničila slovenske težnje po »samoodločbi«.

Razplet dogodkov leta 1918 po razpadu Avstro-Ogrske je tako za Slovence vseh usmeritet in prepričanj pomenil veliko razočaranje. Že novembra leta 1918 je Italija okupirala trejtino slovenskega ozemlja, celo več, kot so ji ga obljudile antantne zaveznice leta 1915 v tajnem londonskem paktu, s katerim se jim je pridružila v vojni proti centralnim silam.

(dalje na str. 19)

KRANCEVIC
ELECT JIM KRANCEVIC
CITY COUNCIL - DISTRICT 3
WILLOUGHBY HILLS
PLAN FOR THE FUTURE

KANADSKA DOMOVINA

Ljubljana — Uredništvo Slovenca je včeraj v spremstvu Jožeta Kastelica (desno), slovenskega rojaka iz Kanade, obiskala gospa Hazel McCallion, županja občine Mississauga (540.000 prebivalcev) v Toronto, kanadske zvezne države Ontario. Hazel McCallion se je z Janezom Obrezo, direktorjem in odgovornim urednikom Slovenca, med drugim pogovarjala tudi o težavah pri upravljanju ljubljanske mestne občine.

SLOVENEC, 21.10.1995

Obisk Komornega zbora Domžale v Kanadi in ZDA

TORONTO, Ont. - Konec septembra je v Kanadi v sklopu Slovenije v svetu, Kanadskega in Ameriškega slovenskega sveta ter clevelandskih Fantov na vasi gostoval Domžalski komorni zbor pod vodstvom Karla Leskovca.

V prvih treh dneh so imeli kar tri koncerte in peli trikrat pri mašah. Prvi koncert je bil

Še k nastanku imena Ljubljane

TORONTO, Ont. - Nedolgo tega sem zapisal, da je ime Ljubljana nastalo iz dveh čisto slovenskih besed, ki so se kmalu po naši naselitvi ljubljanskega področja zlili v eno samo ime: iz »Ljube poljane« je nastala Ljubljana.

V podkrepitev tega mnenja sem omenil ime Ljubstavo pri Ptiju, ki je po vsej verjetnosti nastalo iz »Ljube pristave«.

Primerov podobnih zlitij besed v današnja imena imamo še.

Kakih šest kilometrov severovzhodno od Celja leži vasica Ljubečna, na raho dvigajoči se ravnini, ki je že davno bila znana po svoji ilovici, s katero so si kmetje sami pekli opeko za lastne potrebe. Silno lepa ravnina se še danes omenja kot »opečna ravan« in ni droma, da so jo že v davnini klicali »Ljuba opečna ravan«. In ko so se raztresene kmetije malo zgostile v prijetno vas, je naselje postalo »Ljubečna vas«, nato pa kar »Ljubečna«.

Pri Horjulu, kakih dvajset kilometrov od Ljubljane, imamo »Ljubgojno«, sončno naselje v mali grapi, kot nalač primerno za gojenje sadja. Ime pa je brez dvoma nastalo iz »Ljuba gojna vas«.

Naj to zadostuje, vendar podobnih primerov, če bi iskali, bi našli še več.

Zdravko Jelinčič

pri Mariji Pomagaj v Torontu, drugi v cerkvi sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu, tretji pa v cerkvi Brezmadežne v New Toronu, kjer so poleg narodnih pesmi zapeli tudi »Slovenija v svetu«, katere besedilo je napisal Marko Kremžar, uglasbil jo pa Jože Osana, dolgoletni učitelj in ljubitelj glasbe. G. Osana je bil častni gost na tem koncertu. V Toronu je zbor obiskal starostni dom Lipa. Marijine pesmi so krasno donele v tamkajšnji kapelici, pevci gotovno bodo pozabili presrečnih poslušalcev, ko so se njim kot tudi vsem nam navzočim orosile oči.

Z veseljem smo poslušali slovensko pesem in soliste. Vsekakor pa sta pesmi »En starček je živel« (bas Zoran Potočan) in »Oj, ta mlinar« (tenor Andrej Levec) navdušili poslušalce. Novost za nas so bile citre, na katerih je s tako lahkoto izvabljal melodije in zadovoljeval publiko Tomaž Plahutnik.

V začetku oktobra je zbor nastopil v New Yorku, v cerkvi sv. Cirila. Cerkev se je kljub delavniku napolnila, po koncertu je bila otvoritev razstave del akademskega slikarja Jožeta Vodlana.

Gostovanje se je nadaljevalo v Washingtonu, D.C. Koncert je bil zadovoljivo obiskan. Pevci so si ogledali mesto in tudi največjo baziliko v Ameriki in sploh osmo največjo na svetu. V njej je kapelica Marije Pomagaj, tam so tudi umetniška dela kiparja Franceta Goršeta.

Nato je zbor nadaljeval pot proti mestu Steeltonu v Pensylvaniji, kjer najdemo Slovence iz tretje in tudi četrte generacije. Tamkajšnje društvo KSKJ je prav tiste dni proslavljala stotletnico obstoja. Dva od prvih Slovencev v Steeltonu sta bila Mark Petra-

šič in George Vuksenič; v mestu sta bila pač že 1882. leta.

Koncert je bil v cerkvi sv. Petra, ki je bila zgrajena l. 1909. Žal, jo nameravajo v kratkem zapreti. Sprejem za pevce pa je bil nadvse prisoten. Cerkev se je napolnila in pevci so bili nagrajeni z močnim aplavzom. Zbor je želel še malo zapeti, pokramljati in zapestati, a so žal morali pozno v noč nadaljevati pot.

Naslednji dan so jih že čakali clevelandski Fantje na vasi, ki Domžalčane prav dobro poznajo. Z njimi so se srečali že pred leti v Sloveniji. V Clevelandu je bilo zanje vse pripravljeno. Ker je tu največ Slovencov, se je to pokazalotudi pri obisku koncerta. V nedeljo je zbor pel pri maši v cerkvi sv. Vida (ustanovljena l. 1893), popoldne so pevci in pevke obiskali Slovensko pristavo. Ostalo je še en dan kupovanja in potem nazaj proti Toronu. Na letališču so jih pričakali sorodniki in prijatelji, po slovesu so pevci poleteli »nazaj v planinski raj!«

Prav lepa zahvala velja pevovodju Karlu Leskovcu, Stanetu Stražarju in vsem dobrotnikom, ki so tako velikodušno pomagali k uspehu tega gostovanja. Pevcem želimo še veliko uspehov v bodoče.

Ema Pogačar

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 13)

63 let stari Stanley V. Bezek z Willowicka, mož Jean, roj. Ruttar, oče Davida in Michaela, brat Helen Abramovic in Lucy Skapin, veteran 2. svetovne vojne, zaposlen 26 let pri Cleveland Press, zadnjih 10 let pa pri Ohio Lottery Commission, član SNPJ št. 142. Pogreb je bil 28. oktobra v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzetje in pokopom na Vernih duš pokopališču.

JOŽE OSANA

TORONTO, Ont. - Nič ne bo narobe, če bralci Ameriške Domovine malo več zvedo, kdo je ta organist in kako je potekalo njegovo delo tekom let.

Jože Osana je zagledal luč sveta 26. avgusta 1919 v Ljubljani v družini Josipa Osane, ki je bil ravnatelj na Poljanski gimnaziji. Ljudsko šolo je mladi Jože Osana obiskoval na Grabnu, gimnazijska leta so mu pa potekala na klasični gimnaziji, kjer je maturiral leta 1938. Študij ga je nato popeljal na filozofska fakulteto ljubljanske Univerze, kjer je diplomiral leta 1943 iz primjerjalne književnosti.

Že kot sedemletni dečko se je začel učiti klavir pri Jožetu Gospiču. Komaj je imel deset let, je že prvič igral orgle pri Sv. Florijanu v Ljubljani. Čez dve leti je pa ob nedeljah vedno orgal v Horjulu in vodil pevski zbor, čeprav je imel le ducat let za seboj.

V glasbi se je izpopolnjeval kar naprej: na Glasbeni Matici pri Mariji Vogelnik in nato pri Akademiji za glasbo pri Janku Ravniku in Antonu Trostu.

Iz Ljubljane ga je pot vodila v Italijo in že leta 1946 se je izpopolnjeval v igranju klavirja v Sieni in v Rimu pri Giovanniju Agosti. Iz Italije ga je čez dve leti, t. j. leta 1948, pot pripeljala v Buenos Aires. Tam je deloval kot glasbeni pedagog in koncertni pianist. V Argentini je napisal Musica

terrenis, ki jo je objavil v Vrednotah 1951.

Pot ga je vodila še kar naprej in leta 1971 je prišel v Kanado, v župnijo Brezmadežne v New Toronto, kjer je kot organist spremljal cerkvene pevce. Izvajal je Mozartovo kronske mašo in priredil koncert Marijinih pesmi, s katerimi je gostoval v Clevelandu.

Pri Brezmadežni je nekaj časa vodil mladinski pevski zbor in učil petje v slovenski šoli.

Med mnogimi njegovimi skladbami je najbolj znana Slovenija v svetu, po besedilu Marka Kremžarja. Ta pesem je nekaka neuradna himna politične emigracije. Domžalski komorni zbor jo je prepeljal na koncertu 1. oktobra pri Brezmadežni v New Toronu. Poleg tega je priredil še številne cerkvene in svetne pesmi.

Za njegovo neutrudno delo je med nastopom Domžalskega komornega zbora dobil priznanje s podaritvijo knjige iz rok zborovodja Karla Leskovca.

Bilo je to izraz priznanja za njegovo dolgoletno delo na glasbenem področju med Slovenci v Buenos Airesu in v Toronto, kar je izrazil tudi šopek rož, ki mu jih je podarila Ema Pogačar.

Naj Jožetu Osana ljubi Bog da še dosti moči in zdravja pri vsem njegovem tako lepem udejstvovanju!

Marija Markeš

Ključne značilnosti slovenske politike

(nadaljevanje s str. 18)

Država SHS, ki je nastala na ozemlju razpadle habsburške države, se je pod pritiskom dejstva, da ni bila mednarodno priznana, zaradi nevarnosti, ki ji je grozila s strani Italije, ter pod vplivom politike hrvaških Srbov brez vnaprejšnjih dogоворov 1. decembra 1918 združila s Kraljevino Srbijo v Kraljevino SHS.

Po neuspehem posegu slovenske in prepoznamen posegu jugoslovanske vojske na Koroškem so maja 1919 v Parizu določili za Koroško plebiscit, ki pa so ga Slovenci, med drugim tudi po lastni krivdi, izgubili oktobra 1920. Dejstvo, da je Jugoslavija leta 1919 dobila Prekmurje, ni moglo ublažiti tragičnih občutkov zaradi teh dogodkov in izgub.

Jesenji 1920, po plebiscitu na Koroškem in dogovoru v Rappalu, so bili Slovenci razdeljeni v štiri države (na Madžarskem so ostali porabski Slovenci), pri čemer je ostala izven meja Jugoslavije skoraj četrtina slovenskega prebivalstva.

V Kraljevini SHS pa se je naglo razkrilo, da so predstave o njeni notranji ureditvi in odnosih med njenimi narodi pri

posameznih narodih zelo različne. Kot je znano, je Kraljevina SHS leta 1921 predvsem s pritiskom srbskih strank, čeprav ne le z njihovimi glasovi (med slovenskimi so jo podprtli liberalci) dobila ustavo, ki je povsem obšla etnično/narodno načelo in uveljavila centralistično organizacijo države po francoskem zgledu »l'etat na-tion«.

Kritične ugotovitve, da lahko zagotovi stabilnost večnacionalne skupnosti le ustavno-politična ureditev, ki bi bila izraz dejanske stvarnosti in bi upoštevala notranjo državno raznolikost, so v Beogradu odločno odklanjali in odločitev za centralistični upravno-politični moder dodatno utemeljevali s tezo o »enotni jugoslovenski naciji«: v skladu s to tezo naj bi bili Srbi, Hrvati in Slovenci zgodovinsko gledano en narod, ki ga je zgodovina tragično ločila, ki pa naj bi zdaj zopet postal celota.

(nadaljevanje prihodnjič)

Naša fax številka je:
216/361-4088
in je stalno vključena

Misijonska srečanja in pomenki

1105. Na »Giants Stadium« v Newarku, N.J.,

sem 5. oktobra somaševal s številnimi duhovniki in 82.000 vernimi s papežem Janezom Pavlom II. za vso Misijonsko Cerkev, celotno MZA in vse sodelujoče, vse naše misijonarje in misijonarke ter drago slovensko domovino. Pri dnevnih sv. maši od 6. do 8. ure zvečer, smo bili premočeni od dežja.

Z globoko hvaležnostjo v duši sem se vrnil ob pol 11h zv. v Princeton in v duhu objemal vesoljno Cerkev kot nekaj let popreje, ko nas je sv. oče zbral okrog sebe na torontskem starem letališču, prav tako na deževni dan. Po sv. maši je papež zbranim zaklical: »Voda je za zdravje. Voda je vir življenja.«

Na letališču ob prihodu dan preje v Newarku, N.J., pa je po dobrodošlici pristavljal: »Prinesel sem vam dež, za katerega ste molili.« (Op. ur. AD: Tisti predeli ZDA so letos poleti zelo trpeli zaradi suše, zato paževe besede.)

V mnogih srečanjih s številnimi vernimi je papež poudarjal svetost življenja od spočetja do smrti, lepoto in potrebo zdrave krščanske družine, socialne pravičnosti za vse ljudi, velikodušnost v podpiranju razvijajočih se narodov pri razvoju in spoštovanju človekove osebnosti ne glede na raso ali verovanje in mir v svetu.

Ko so ga vprašali dan po sv. maši, kaj je po njegovem mnenju doživel najlepšega pri slovesnosti maše na stadionu, je dejal: »Dejstvo, da je 82.000 vernih vztrajalo pri evharistič-

ni daritvi do konca klub dežja in tako lepo izpovedalo svojo živo vero. Nobeden ni predčasno odšel.«

»Nova slovenska zvezda misijonskega neba«,

je Družina naslovila članek o odkritju doprsnega kipa dr. Janezu Janežu pri sv. Heleni v Dolskem. Kip, delo kiparja Evgena Guština, je blagoslovil škof Jožef Kvas, odkril pa župan Tone Jemec iz občine Dol pri Ljubljani.

Zdravnik dr. Janež, ki je deloval na Kitajskem, najprej na celini, kasneje na otoku Tajvanu od leta 1948 do svoje smrti 11. oktobra 1990, se je rodil 14. januarja 1913 v Dolskem, študiral na ljubljanski klasični gimnaziji in ljubljanski medicinski fakulteti. Bil je odličen kirurg in velikanski dobrotnik vseh bolnih, ki jih je operiral. Drugo leto bodo izdali italijanski kamilijanci, katerim je pomagal ustanoviti na Tajvanu velikansko in prijazno bolnišnico v Lotungu, njegov življenjepis.

O. Jože Cukale je po vrnitvi

v Indijo 19. avgusta povzel v pismu iz novega začasnega naslova na: Xavier Sadan 9-3 Middleton Rd., Calcutta 71, India.

»Samo dva meseca sem križaril po naši lepi Sloveniji, obiskal vsa velika Marijina svetišča. Gorenjska, Štajerska, Dolenjska in Notranjska so me obogatile, kot morda nikoli poprej. Gore in griči, košenine in reke z dolinami, so mi pomagale, da sem v svoji no-

trajnosti prepeval božjo slavo.

‘Kaj pa sem napravil za kraljestvo?’ boš morda vprašal. Moj misijon je bil v tem, da sem pozdravljal vsakogar. V začetku ni bilo vse, kot bi želel, a proti koncu so se tudi odturnjeni ljudje odzivali mojim pozdravom. Takrat sem ugotovil, da ni tako zamrznjeno, kot se je zdelo na prvi pogled. Naši in Vaši so se kot upam, že leli srečavati na cesti, na mitingih in tudi nekaj v cerkvi... Mislim, da je sprava mogoča. A ta bo mogoča le, če pričenjam na tako imenovani »naški strani. Ta bo neverne bližala do vere in tako se bo pričelo.«

Zelo me je razveselil prihod Sonje Ferjanove k nam domov na Vrhniku, s Tvojim pismom in pozdravom MZA ter daram. Mavšar-Severjevim odpisem o prilik. Spominjam se sporočila o mašnih štipendijah g. dr. Jožka iz Milwaukee. Danes sem vnovčil njegove namene za opravilo sv. maš. Lepo mi ga pozdravi!

Danes še ne vem, če in koliko časa ostanem v Indiji ali me pošljejo v Bangladeš. Sporočim, ko izvem. Za danes prav hvaležen pozdrav. Tvoj Jože.«

Nenadoma je umrl 10. oktober

v Clevelandu Roman Švajger, dolgoletni član MZA in mož bivše blagajničarke MZA Cleveland, ge. Vide. Na poletnem pikniku sva govorila, da ima še par let do pokoja. Hud srčni napad mu je končal zemeljsko pot in ga pridružil mnogim našim pionirjem, ki nas že čakajo v večnosti. Vsa MZA je narošena, da za pokoj njegove duše moli. Gospe Vidi in trem otrokom izražam v imenu MZA iskreno sožalje in oblubo molitve. Naj velja to tudi za veliko družino Povirkovih, v kateri je bila Vida rojena.

Molimo tudi za usmiljenko s. Honorijo, sestro g. Kneza, ki je umrla v Sloveniji.

Usmiljenka Marija Pavličič se zahvaljuje za v avgustu prejeti dar \$200 za vse usmiljenke na otoku. Po 9 letih je prestavljena kot predstojnica na novo postojanko: Maison St. Vincent, B.P. 27, VOHIPENO 321, Madagaskar.

»B.P.« pomeni v francoščini

ni Boite Postale, kar je isto kot angleški P.O.B. ali Post Office Box.

S. Pavličič omenja v pismu veliko revčino in referendum v državi 17. septembra, ki jih precej skrbi. Njena sestra Marija Goretti je usmiljenka, ki že dolga leta sodeluje z MZA v Beogradu na Čukarici.

Iz Ruande se je oglasila s. Bogdana Kavčič, ki deluje po strašni vojni v negotovih in težkih razmerah. Iz Burundija pa g. Danilo Lisjak, Paroisse Rukago, B.P. 22 Ngozi, Bureundi. V razmnoženini dobrotnikom piše o novih načrtih, dodaja pa, da je bilo v dveh letih 8 duhovnikov umorjenih v Burundiju od plemena Tutsi, ki »udarjajo po Cerkevi, ki jih je preveč crkljala.«

Darovali so po blaganiku

Maroltu: Predsednica Mary Coffelt, MZA Milwaukee, iz poletnega piknika v juliju, kar smo v MSIP 1094 že v celoti objavili za čisti dohodek v dollarjih 9.404 in so še dodali sedaj \$310. Skupaj v čeku torek \$9714.00.

Iz zapuščine rajne gdč. Angele Perušek za MZA pomoč vsem misijonarjem, po dobroti eksekutorja gdč. Angele Bolha v Clevelandu: \$10.325. Družina Peruškevega očeta in trh hčera je pionirila za naše misijonarje vsa leta od 1952.

Predsednica MZA Cleveland Marica Lavriša (darovi ob proslavi njene 75-letnice življenja) \$260 za vse.

V spomin rajnega Vinkota Rozmana: Frank in Jelka Kuhel \$25 ter Ivanka in Matevž Tominec \$20.

Naj Bog vsem poplača po božje! (Bo še)

Rev. Charles Wolbang CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807
Telefon: 609-520-8839
Fax: 609-452-2851

obletnici ustanovitve, v SND na St. Clairju.

11. — Belokranjski klub predi martinovanje v SND na St. Clair Ave. Igra Alpsi sekret.

11. — Pevski zbor Jadran zaključuje praznovanje 75-letnice s koncertom v SDD na Waterloo Rd. Igra Don Wojtila orkester.

12. — Prireditev ob 100. obletnici rojstva sen. Franca J. Lauscheta. V cerkvi sv. Vida in njenem avditoriju.

18. — Fantje na vasi imajo koncert v SND na St. Clair Ave.

18. in 19. — Slovensko odprtje in blagoslovitev Slovenskega kulturnega središča v Lemontu, Ill.

DECEMBER

3. — Slov. šola pri sv. Vidu priredi miklavževanje v farni dvorani. Pričetek ob 3h pop.

3. — SKD Triglav, Milwaukee, priredi miklavževanje.

9. — Miklavževanje Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti zv. v šolski dvorani.

17. — Društvo SPB priredi božičnico v dvorani sv. Vida. Pričetek ob 2h pop.

31. — Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje z večerjo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za ples igra Alpsi sekret.

— 1996 —

FEBRUAR

2., 3. in 4. — Slov. skupnost v New Yorku ima smučarski izlet s tekmami v Ski Windham, NY. Informacija: Ivan Kamin: 718/424/2711.

18. — Slov. šola pri sv. Vidu postreže s kosirom v farni dvorani. Serviranje od 11. dop. do 1.30 pop.

APRIL

13. — Tabor DSPB ima spomladanski družabni večer z večerjo in plesom v Slov. domu na Holmes Ave.

MAJ

4. — Slov. šola pri sv. Vidu priredi materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 6.30 zv.

KOLENDAR

NOVEMBER

4. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert v SND na St. Clair Ave.

5. — Ameriška Dobrodelen Zveza priredi banket ob 85.

APRIL

13. — Tabor DSPB ima spomladanski družabni večer z večerjo in plesom v Slov. domu na Holmes Ave.

MAJ

4. — Slov. šola pri sv. Vidu priredi materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 6.30 zv.

Elect **PETER A. PIKE MAYOR**

‘A Big Friend of American-Slovenians’

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

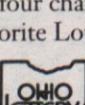
Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

Imagine winning \$10,000 in just 10 short minutes! It's possible with the Ohio Lottery Bingo Game. On each \$2 ticket, you get four Bingo cards and four chances to win — up to \$10,000! So play Bingo at your favorite Lottery retailer. And with luck, you could come out with \$10,000 to spare!

JOIN IN THE WINNING

Lottery players are subject to Ohio laws and Commission regulations. For further information, call the Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.